

1971. XII. 29

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
bibliotekaTeodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVI. Gruodis — December 29, 1971 Nr. 96

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

AURELIJAI BALAŠAITIENEI
ITEIKTA DIRVOS NOVELĖS
PREMIJA 500 DOLERIŲ

Gruodžio 19 d. Clevelande, Čiurlionio ansamblio namuose, skautininkų draugovės surengtame Dirvos novelės konkurso laureatės s. Aurelijos Balašaitienės pagerbime, į kurį susirinko gausus Clevelando lietuvių visuomenės būrys, buvo įteikta premija.

Pagerbimo iškilmes pradėjo skautininkų draugovės pirmininkė s. L. Brizgienė, kuri po trumpo žodžio pakvietė prie garbės stalo laureatę s. Aureliją Balašaitienę, paskaitininkę prof. Aldoną Augustinavičienę ir Dirvos atstovus Vilties draugijos pirmininką A. Laikūną ir redaktorių V. Gedgaudą.

Premijos mecenatui Simui Kašeliui negalėjus atvykti, redaktorių V. Gedgaudas perskaitęs konkurso juries komisijos aktą, kuriuo 1971 m. premija buvo pripažinta Aurelijai Balašaitienei už novelę "Raudonas automobilis", įteikė laureatei mecenato S. Kašelio atsiųstą čekį sumoje 500 dolerių ir perskaitė šiuos jo linkėjimus.

"Šiuolaikiniame pasaulyje pilname tamsos, chaoso ir gėdos, kuri žmogus pats susikūrė, jįs kaip šviesi didžiosios vilties žvaigždutė užtekate į išeivijos lietuvių literatūros aukštumas.

Su dideliu džiaugsmu, kilusių iš dūkiškos širdies, sveikinu jus linkėdamas asmeninės laimės jūsų šeimai, kad atžalynas pasektų kūrėjos keliais ir visokeriopos Aukščiausiojo Kūrėjo palaimos!

Sunkus astronautų nusileidimas planetose, bet mums reikia nusišviesti į žmonijos širdį,

kad Lietuva amžinai būtų gyva.

Kurkite, brangi laureate, jūsų laukia Lietuva ir žmonija".

Po to, laureatę sveikino Clevelando skautininkų draugovės vardu s. M. Švarcienė ir ps. M. Puškorienė, Neringos tautininkė s. N. Kersnauskaitė ir DLK Birutės draugijos vardu V. Nagevičienė.

Prof. Aldona Augustinavičienė vaizdžiai pristatė laureatę A. Balašaitienę ir jos kūrybą, ypač noveles.

Aurelija Balašaitienė, perskaičiusi vieną savo novelių, padėjo skautėms sesėms už surengtą pagerbimą, Dirvai, kuri metų metais rengia novelių konkursus, ir mecenatui Simui Kašeliui Chicagoje, kuris iš savo asmeninių pajamų šitas premijas skiria ir tuo būdu yra vienas kilnus didelis lietuvis, kuris pats negalėdamas kurti, bent tokiu būdu prisideda prie lietuvių kultūrinio judėjimo ir skatinimo, kurie norėtų padaryti savo įnašą.

Ji sakė, kad šią premiją priimanti su baimė, ar pajėgsianti priaugti tokiam lygiui, kurio iš jos tikimasi.

"Priimu premiją su pasididžiavimu, sakė laureatė, kaip gali kiekvienas išrinktasis priimti, bet lygiai taip pat su labai dideliu nusižeminimu. Tad jei ne visada pajėgsiu priaugti šitam lygiui, atleiskit, nes ir tas kuris kuria yra tik klystantis menkas žmogus".

Baigus oficialiąją dalį, s. L. Brizgienė visus pakvietė vaišintis prie bufeto, kurį paruošė skautininkės ir svečiai dar ilgai dalinosi

"Aš Raimundas Kudukis..." Praeitą ketvirtadienį, gruodžio 23 d. Clevelando miesto savivaldybės rūmuose buvo prisaidintas inž. Raimundas Kudukis, pradėjęs eiti Clevelando miesto komunalinio tarnavimo (utilities) direktoriaus pareigas. Dešinėje stovi meras Ralph Perk, prisaidinęs naująjį direktorių ir kairėje Gražina Kudukienė. Iškilnėse dalyvavo naujo direktoriaus R. Kudukio ir ponios tėvai, giminės ir didelis būrys lietuvių. Iškilnės filmavo visos trys Clevelando TV stotys, kurios vakare komentavo šį įvykį. (Plačiau apie iškilnes kitame Dirvos numeryje). J. Carlos nuotrauka

ŪKINĖ BŪKLĖ

DOLERIS IR TOLIAU VIEŠPATAUJA

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kastiškai pastebėjo: "Prancūzai yra tokie -- jie sveikino ir Daladier, kada tas grįžo iš Muencheno".

Naują padėtį teisingai įvertino paryžiškis dienraštis France Soir, kuris sekančią dieną konstatavo: "Jei šaltai įvertinsi milžiniškos monetarinės kovos tarp JAV ir likusio pasaulio rezultatus, turėsi sutikti, kad laimėjo JAV".

Nixonas, nors ir sutiko nuvertinti dolerį, bet tik knygoje. Jei kas būtų užsinoręs aukso ir pasiūlyęs už jo unciją 38 dolerius, jis jo negaus, nes JAV išdas už tą sumą savo aukso nepardavinėja, o laisvoje rinkoje už aukso unciją reikia mokėti 41 dolerį. Tai reiškia, kad Prancūzija iš tikro būtų laimėjusi tik tuo atveju, jei amerikiečiai sutiktų savo dolerį tuo kursu keisti į auksą, tačiau tą daryti Nixonas neįsipareigojo, todėl praktiškai dolerio vertė liko kokia buvusi prieš Azorų susitikimą.

Prieš prasidedant dabartinei monetarinei krizei šių metų gegužės mėn. už vieną dolerį galėjai gauti 5,51 prancūzų frankus, dabar gausi tik 5,12. Panašiai ir su kitomis valiutomis: japonų jenų galėjai 357, gausi 308; vokiečių markių 3,63, dabar tik 3,22, britų svaro vertė pakilo 0,41 iki 0,38 už dolerį.

Bet jei dolerio vertė krito, kur slypi amerikiečių laimėjimas? O gi tame, kad amerikiečiai atsisakydami pardavinėti už dolerius savo auksą praktiškai paskelbė bankrotą, tačiau dėl to jų valiutos vertė nukrito mažiau kaip 10%. Juk

visai panašioje situacijoje esąs sovietinis rublis, sykį išvežtas į užsienį netenka bent kokios vertės! Dolerio toks likimas tačiau neišvengiamas dėl to, kad jį gali oficialiai įvežti į JAV ir čia už jį laisvai nusipirkti įvairiausių gėrybių ar investuoti į JAV vertybės popierius. Ta galimybė, o ne auksas, yra JAV valiutos tikrasis pagrindas. Už tat tie 49 ar daugiau bilijonų dolerių, kurie yra užsieniuose, ir toliau nenustojo savo vertės.

Galima sutikti su ekonomistu prof. Friedmanu, kad JAV atsisakymas keisti savo dolerius į auksą praktiškai išsprendė savo prekybos bei mokėjimų balansų deficitu problemas. Tai kas, kad JAV importas didesnis už eksportą, jei užsienis už savo amerikiečiams teikiamas gėrybes priima popierinius dolerius. Iš to amerikiečiai turi tik pelno, nes jie pavyzdžiui gauna Volkswageną, kuris kainuoja apie 2.000 dolerių, kurių atspaudinimas kainuoja tik centus. Tai žinia tik teoriška prielaida, kuri veda prie išvados, kad galų gale kiekvieno krašto pinigai yra tiek vertas, kiek už jį gali nupirkti kitų gėrybių to paties krašto viduje. Infliacija krašto viduje privedė prie dolerio vertės nukritimo. Jei infliacija bus apvaldyta, ko tikimasi šiame krašte ir užsieniuose, dolerio vertės kritimas irgi bus sulėtintas.

Dabartinis jo vertės nustatymas buvo reikalingas tarptautiniam ūkiniam planavimui, be kurio neįmanoma tarptautinė prekyba -- visų

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVIŠKOJO
ŠVIETIMO
PREMIJA

Šios rūšies premija, regis, bus pirmoji lietuvių išeivijos švietimo istorijoje. Ji yra 500 dol. dydžio, skirta liuanistinių mokyklų mokytojų prieauginui ugdyti, o tuo pačiu ir iškelti švietimo reikšmei, kuri tebėra nužeminta ligi apgailėtino lygio. Gi lietuvių išlaidų veikloje lietuviškojo švietimo reikšmė nėra nė kiek mažesnė už reikšmę kitų kultūrinių apraiškų, kurios jau ne nuo šiandien premijuojamos.

Šią pirmąją švietimo premiją suorganizavo JAV LB Švietimo Taryba, bendradarbiaudama su Pedagoginiu Lituanistikos Institutu ir Lietuvių Fondu.

Šiais mokslo metais lietuviškojo švietimo premiją laimėjo Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventas Rimas ČERNIUS, kaip stropliausiai visus trejus metus lankęs ir geriausiais pažymiais baigęs tą institutą. Premiją jam įteikė Švietimo Tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas 1971 m. gruodžio 11 absolventų vakaro proga Chicagoje.

Rimas Černius yra gimęs 1951. IV. I Chicagoje. Šiuo metu jis lanko The University of Chicago, kur studijuoja filosofiją, o šeštadieniais dirba Chicago Aukštesniojoje Lituanistinėje mokykloje. Čia jis dėsto lietuvių kalbą ir literatūrą.

Kiek žinoma, lietuviškojo švietimo premija bus periodinė ir, galimas dalykas, palaipsniui didinama. Ją galės laimėti bet kuris P.L. Instituto studentas, stropliai lankydams ir geriausiais pažymiais baigdamas Institutą.

Yra vilčių, jog panaši premija galės būti suorganizuota ir šio instituto neakivaizdinio skyriaus studentams. Gi taip pat yra vilčių, jog ir visa gyvoji lietuvių visuomenė ištis Švietimo Tarybai savo pagalbą ranką kaip visada, taip ir dabar, kada lietuviškasis analfabetizmas su pa mus visus ir iš visų pusių, naikindamas lietuvių. Tą apsupimo žiedą galės pralaužti ne kas kitas, o tik lietuviškai apsišvietusi jaunoji karta. D. Velička

Iš Dirvos novelės premijos įteikimo iškilnių Clevelande, gruodžio 19 d. Nuotraukoje iš kairės: prof. Aldona Augustinavičienė, pristatanti laureatę ir kalbėjusi apie jos kūrybą, skautininkų draugovės vardu sveikinusios s. M. Švarcienė ir ps. M. Puškorienė, laureatė Aurelija Balašaitienė ir Dirvos redaktorių V. Gedgaudą, įteikęs premiją, mecenato Simo Kašelio čekį 500 dolerių. J. Carlos nuotrauka

■ Europos lietuviai

LIUDAS VISMANTAS

NAUJA VLB TARYBĄ IŠRINKUS

Iš neoficialių šaltinių teko patirti, kad į naują VLB Tarybą yra išrinkti šie asmenys: kun. V. Šarka, kun. Br. Liubinas, Tėvas A. Bernatoniš, kun. A. Bunga, V. Natkevičius, J. Valiūnas, V. Bartusevičius, dr. J. Grinius, A. Lingė, J. Lukošius, J. Barasas, R. Baliulis, Vyt. Bylaitis, Fr. Skėrys ir A. Palavinskis. Kandidatais liko: V. Šimkevičius, J. Klimaitis, A. Pacevičius, K. Dikšaitis ir dr. P. Karvelis.

Pažymėtina, kad šiemet frontininkai varė daug santūresnę propagandą, negu prieš trejus metus. Matyt, buvo tikri, kad rinkimus lengvai laimės. Smarkesnę propagandą vedė "Bendruomenės Blokas", kur buvo susispietę lietuviai socialdemokratai. Jie išleido net tris atsisaukimus, tik deja, tretytis buvo pavėluotai išleistas ir laiku nebepasiekė rinkikų. Tačiau rinkimų laimėjimą nulėmė ne atsisaukimai, bet korespondencinis rinkimų būdas, kuris pozicijai suteikia daugiau galimybių. Taigi, kaip ir buvo galima laukti, į Tarybą pateko dauguma frontininkų ar jų palaikomų kandidatų. Tik du Tarybos nariai yra socialdemokratai ir vienas neblokinis, būtent: V. Bylaitis, R. Baliulis ir Fr. Skėrys. Naujai išrinkti į Tarybą yra du nariai: R. Baliulis ir A. Palavinskis, visi kiti -- buvę praeitoje ar ankstyvesnėje Taryboje.

Tautinės srovės šiemet kandidatų į Tarybą neįstātė, nes buvo priešingos korespondenciniam rinkimų būdui. Gal todėl ir rinkimuose toks didelis skaičius nedalyvavo. Iš 906 turėjusių balsavimo teisę net 231 rinkikas! Tai gana didelis procentas.

Kaip teko patirti, balsų skaičiavimo eigą stebėjo dr. P. Karvelis ir ats. maj. P. Gudelis. Jų stebėjimo daviniai viešumai dar nežinomi. Girdėti, kad iš jų pusės bus išteiktas Garbės Teismui skundas.

Naująją VLB Tarybą laukia nelengvi uždaviniai. Linkime nugalėti visus sunkumus ir sustiprinti Vokietijos lietuvių bendruomenę.

• Gruodžio 19 d. Manchesteryje įvyko Lietuvių Socialinio klubo susirinkimas, kuris nutarė pastatyti klubo salę.

• LAS Nottinghamo skyrius gruodžio 24 d. ruošia bendras Kūčias.

• Lapkričio 27 d. DBLS Nottinghamo skyrius ir LSS Anglijos rajono vadovybė surengė Kariuomenės šventės minėjimą, kur buvo atlikta plati ir įdomi programa. Pažymėtina, kad programoje gausiai dalyvavo jaunimas ir mažyliai.

• Stuttgarte lapkričio 1 d. Steinhaldeno kapinėse būrys lietuvių aplankė ir prisiminė ten palaidotus tautiečius. Po to salėje J. Glemža prisiminė PLB Centro Valdybos buvusį pirmininką a.a. Juozą Bačiūną, kuris nuo jaunystės iki mirties dirbo lietuviams.

• Hannoverio lietuviai lapkričio mėn. paminėjo Kariuomenės ir Tautos šventes. Pirm. Gustavas Pūdyraitis kvietė visus susirinkusius nepamiršti lietuviškų pareigų tremtyje.

• Koelno - Bonnos apylinkei dabar vadovauja M. Kiužauskas.

• Lapkričio 21 d. Mainzo apylinkė paminėjo Kariuomenės šventę. Paskaitą apie Lietuvos kariuomenę laikė apylinkės pirm. ats. maj. J. Kriščiūnas. Buv. gen. štabo majoras Juozas Černius tos dienos proga paaugojo 1.000 DM Vasario 16 gimnazijos mokinių bendrabučio statybai.

• Muencheno apylinkės susirinkimas išsirinko naują valdybą: pirm. inž. Kipras Ausiejus, vicepirm. A. Brakauskas, sekr. A. Grinienė, izd. O. Barasienė ir narys dr. Arūnas Laukaitis. Kontrolės komisijon išrinkti: P. Česūnas, V. Karužienė ir P. Noreika.

• Lapkričio mėn. Schwetzingene lankėsi Balfo centro valdybos vicepirmininkė dr. E. Armanienė. Čia ji matėsi su kuopos lietuviams. Poto, ji aplankė ir Vasario 16 gimnaziją.

ŪKINĖ BŪKLĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

kraštų gerovės šaltinis. Už tat galima sutikti su prezidento Nixono teigimu, kad praktiškai iš paskutiniųjų tarptautinių monetarinių laimėtojų išėjo visas pasaulis. Amerikiečiai tą "laimėjimą" tik tiek pajus, kad kelionės į užsienius bus kiek brangesnės, lygiai kaip ir importuotos prekės, nors 10% miltas, įvestas rugpjūčio 15 dieną, yra jau atšauktas. Ilgainiui tai turėtų prisidėti prie darbų JAV-se padaugėjimo, kas, reikia tikėtis nebus per daug skaudu užsieniams. Kaip paskutinė

monetarinė krizė įrodė, viso kapitalistinio pasaulio gerovė yra glaudžiai susijusi su kiekvieno atskiros krašto gerove.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

ALT S-gos Chicagos skyriaus valdyba po susirinkimo gruodžio 11 d. aptarus skyriaus reikalus. Iš kairės: izd. Stefanija Rudokienė, sekr. Irena Budreckienė, vicepirm. Severina Jušuvienė, pirm. Ona Biežienė ir susirinkime demonstravęs filmą, LTNamų administratorius Bronius Kasakaitis.

V. A. Račkauskas nuotrauka

■ laiškai Dirvai

ŽABALAS SKEPTICIZMAS

Dirvos skiltyse, Nr. 93 perspausdintas Lietuvių Studentų Suvažiavimo aprašymas, tekstas paimtas iš Toronte leidžiamo Tėviškės Žiburių savaitraščio Nr. 48.

Šiame įdomiame aprašyme, tačiau, stebina kelios eilutės, įdėtos skyriuje "Knyga apie Kudirką". Stebinančios eilutės yra šios:

Jos (Kudirkos) kalba teisme kelianti abejonių dėl autentiškumo. Bet tai esanti teorija, kuriai paneigti reikėtų tikresnių duomenų. Kai A. Za parackas parodė "Detroit Free Press" lapkričio 27 d. numerį, kur rašoma, kad S. Kudirka esąs Mardavijos konc. stovykloje ir atsisakęs eiti į marksizmo pamokas -- A. Rukšėnas pareiškė, esą gal ir taip, bet to dar maža jo teorijai sugriauti. (Citatos galas).

Iš minimo teksto, kuris dar nepaneigtas, atrodo, kad sukurta "teorija", esą nėra "autentiškų įrodymų", kad garsoji Simo Kudirkos kalba teisme tikra? Esą, nėra įrodymų, kad ir koncentracijos stovykloje Simas Kudirka nuostabiai herojiškai atlaiko budelių pasityčiojimus...

Iš teksto matyti, kad ši "įrodymų stokos teorija" pareikšta A. Rukšėno. Tenka klausti, koks reikalas Simo Kudirkos didvyriškumą padėti po keisto skepticizmo linze? Iš jo elgesio "Vigilante" matyti, kad jo kalba teisme ir jo drąsa koncentracijos stovykloje yra tikrai logiška ir psichologinė jo prigimties ir ideologi-

jos tąsa. "Teorijos" kaip tik tada turėtų būti kuriamos, jeigu Simas Kudirka elgtųsi priešingai: atgailautų teisme ir vergiškai eity koncentracijos stovykloje Solženicino herojaus Ivano Denisovičiaus keliais.

Atsimename, pirmasis Simo Kudirkos tragedijos dienomis vienas "super-skeptikas", gydytojas, viename suvažiavime paklausė, ar Simas Kudirka nėra "provokatorius"? Savime aišku, ant kieno mūlo pilamas vanduo, fabrikuojant "provokatoriaus" ar "autentiškų įrodymų stokos" teorijas.

Prieš skelbiant šitokias "teorijas" reikia turėti bent atamos grūdą. Iki šiol nei "samizdat", nei laisvojo pasaulio spaudo nepareikė abejonių dėl Simo Kudirkos žodžių ir veiksmų autentiškumo, tai ko dėl mes patys, savo tarpe, imame fabrikuoti ir platinti bendram mūsų reikalui žalingas "teorijas"? Okupantas, savo "teoriją" paskelbė, kad laisvės kovotojai būvę "banditai". Bolševikų agentas Miniotas "Laisvėje" pristatė Simą Kudirką tikru bukapročiu. Dabar, Lietuvių Studentų Suvažiavime, skardena "teorija", kuria sekant, nuo Simo Kudirkos galvos rūpestingai nuskutama didvyriškumo aureolė!

Nustebusioji

SIŪLO NEATSISAKYTI SVEIKINIMO KORTELIŲ

Dirvoje raginama atsikyti nuo siuntimo prieteliams, draugams ir giminiams kalėdinių sveikinimų ir penkinėmis ar dešimtinėmis, o kai kas ir šimtiniėmis paremti Lietuvių Fondą, spaudą ar kitus lietuviškus reikalus.

Nesame jau mes čia tokie biedni, kad nebegalėtume į metus vieną kartą apmokėti keletos dešėtkų sveikinimų ir penkinėmis ar dešimtinėmis, o kai kas ir šimtiniėmis paremti Lietuvių Fondą, spaudą ar kitus lietuviškus reikalus.

Tie sveikinimai tai lietuvių tarpusavio ryšys. Bent vieną kartą su tolimesniais prieteliais pasikeisti linkėjimais ir viena kita mintimi apie lietuviškus reikalus, pasiskardinti, kad

esame sveiki, gyvi ir veikūs.

Sveikinimų įprotis buvo ir Lietuvoje. Tenai siuntinėjavom vieni kitiems vizitines korteles. Jose ranka įrašydavom linkėjimus. Man ir dabar miela pasiimti paskutiniųjų metų Lietuvoje generolo St. Raštio, mano brolio, Vinco Daugvardo, kuris kankinio mirtimi žuvo Černeveje, vizitines korteles ir kitų užsilikusias.

Kam čia tos lyg biedniškų ar pavargėlių aimanavimas. Kas nori, randa pakankamai ir sveikinimams ir lietuviškiems reikalams pinigų.

Būtų daug tiksliau ir naudingiau griaudenti nevatortų rūkalų ir besaikiai svaigalų. Tai tikrai būtų ne nuostolinga ir sveika. Susitaupyti energijos, ir atsiųsti daugiau laiko pasiųsti lietuviškus reikalus.

Pašto aptarnavimo netvarka atsirado, manau, ne dėl sveikinimų siuntimo. Anksčiau prieš Kalėdų šventes laiškus nešiodavo du kartus per dieną, laikraščius gaudavau į antrą dieną. Dabar jau antri metai laikraščius gaunu kas trečią dieną, o antradienį jų visai negaunu. Nusiskundimai pašto įstaigai nieko nepadeda. Esu tikras, jeigu mes lietuviai ir nustosim sveikinimus siuntinėti, pašto aptarnavimas nepagerės.

M. Karaša
Baltimore, Md.

Pratimai ir kirčiai

Turiu rankose švietimo Tarybos išleistą mokslo priemonę: Lietuvių k. pratimai VII skyriui, antras pataisytas leidimas, 1971 m. Didelis formatas, 100 puslapių.

Lit. mokyklos vartoja daug mokslo priemonių. Lėšos telkiamos įvairiais būdais, žymia paramą švietimo sričiai teikia (kaip ir šiuo atveju) — Lietuvių Fondas.

Mūsų visuomenė taip užimta savais bruzdėjimais, kad nuo švietimo dalykų stovi nuošaliai, vos kartais dolerį primedama. Tegu mokytojai sau kamuoja, tai sunkus ir nedėkingas darbas, bet mums — vis yra svarbesnių reikalų. Betgi reikia visiems jautriau švietimo sritį stebėti, su mokyklų būkle, mokinių skaičiais, mok. priemonėmis arčiau susipažinti. Kad nebūtų tušti mūsų šauksmai, ką jaunimu ir jo tautiniu ugdymu, kad mums nuoširdžiai rūpi ir ateities lietuvių būklė...

VII sk. pratimų net antiras, pataisytas leidimas, tad turi būti visiškai pati-

simas. Jei mokiniui natūralu daryti klaidas, kad pamazų iš jų pasimokyti ir tobulėti, tai vadovėliai, rimtų mokytojų paruošti ir šv. vadovų patikrinti — privalo išvengti bent stambių klaidų.

Šie pratimai yra ištisai ranka sukirčiuoti (o gal tik man pateko toks egz.?). Korektūros klaidos paprastai lengvai atpažįstamos ir spaustuvės kaltėn nurašomos. O kaip yra su kitom klaidom?

Tiesa, žodyno ir stiliaus klaidų čia neperdaug: pripuolami žodžiai, patiekti sakinius, gudriausis, mokintis (nors asmenuojant jau — mokėsi, mokosi). Dar ir ne vietoj tikrumoje, nors ši klaida daug kartų buvo G. Kalboj ir kitur ne kartą ištaisyta.

Betgi su kirčiavimu — tokia klampynė ir maišatis, kad vėčiau buvo visai nekirčiuoti. Tų pačių žodžių tos pat lytys daugiur nevienodai žymimos. O daiktav. kirčiavimo 4 grupių taisyklės tartum nežinomos. Todėl vis atbulai išeina: kur reikia kirčio toliau nuo galo, ten jis nubrukamas galūnėn, žiauriai sužalojant padorius žodžius, pvz. giesmė, žiedūs, viršūnės, dėdiene, tetėnu... O priešingai, kur reikia šiuos linksnius kirsti gale, daroma atžagariai: viėšū, siaūru, griuvėšius, lietuviūs, viūs, svajūnės, lėlijėšės... Visiškai nepripažįstamas šauksmininko kirtis, kur jo reikia — sutapatinamas su vardininku: vaikai, lėlija, Lietuva. Dėl to net Maironio ir Baranausko posmų ritmas sudarkomas (90 ir 94 psl.). Taip ir mūsų himno pradžia klaidingai kirčiuojama: Lietuva.... — ne šauksmininkas, o tik vardininkas.

O didžioji nuodėmė yra su himno autorium: ta pavardė čia, rodos, penkiolika kartų rašoma ir vis — žalojant ją, nes kirtis žymimas galūnėje! Iš kur ta nesąmonė ištraukta? O šis vardas dabar pas mus visuotinai skamba, kai minime antrąjį didvyrį Kudirką — Simą! Bet mokyklos pratimai vaikams tą pavardę lyg patyčiom iškreipia, kirtį nuo įspūdingo skiemens (dvibalsio) nutempdami ant trumpučio — ka...

Smulkių klaidelių galima ir nepaisyti, jas atleisti. Bet čia skelbiamas jau pataisytas leidimas, tai bent visuotinai žinomi žodžiai neturėtų būti teikiami mokiniams sužaloti, kaip pvz. yla, šmėkla, rūta, valanda, laisvas, lietuvis, žmogus ir kt.

Ir kad mes jau nepajėgtume dorai ištarti savo svarbiųjų, tautiškai gerbtinų žodžių, kaip Lietuva, lietuvis, mokytis, Kudirka, ir jaunimui teiktume šitokią niekalą, kaip patriotinį mokslą — to perdaug. Visuomenė turi pagaliau atkreipti akis, jei šviet. vadovai negana budrūs arba perdaug pasitiki kai kurių autorių tobulumu. Mes visi privalome viską matyti ir žinoti. O prie Lietuvių Fondo būtina ir skubiai įsteigti rimtų asmenų molatinę komisiją, kad visuomet nuodugnai patikrintų, koki dalykai penimi jo lėšomis. Mokytojas S. L.

• Atostogos Floridoje geriausiai praleisite V. ir A. Tomkų vasarvietėje Saphire Sea, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm Beach, Fla. 33408. Tel. (305) 844-3388.

Vasarvietė prie pat Atlanto vandenyno. Graži aplinka. Malonus patarnavimas. Puikūs kambariai su virtuvėmis. Atykę nesigailėsite.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŅT • PAVARDE PASIRAŠYTI
STRAIPSNAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

KAPŲ PROBLEMA OK. LIETUVOJE

Išėivijos lietuviai turi sunkių problemų su savo kapais. Netikėtai Chicagoje, bet ir kitur, reiškiasi instinktyvus noras turėti lietuviškas kapines. Laikui bėgant, tas noras sudūžta, atsiranda sunkių problemų ir didelių rūpesčių. Bet išėivijos buityje tai kažkaip dar suprantama. Čia veikia didelės priešingos jėgos, nelietuviškos jėgos.

Ok. Lietuvoje vėl yra savo specifinės problemos, kurias ikyriai gamina okupacinės buitinės sąlygos.

Juozas Burneika, Valstybinio dailės instituto vyresnysis dėstytojas savo "laiskė redakcijai", Literatūros ir Meno žurnale, gruodžio 11 d. apžvelgia, nors ir mažą, bet būdingą kapinių problemų dalį.

Autorius protestuoja prieš barbarišką tendenciją išskelti iš miesto artumo kapines ir kapinių plotą pversti "žaliuoju plotu". Taip senos ir tradicijomis apipintos Birštono, Druskininkų, Biržų, Alytaus, Rokiškio kapinės panaikintos ir paverstos "žaliaisiais plotais". Autorius dar nepamini, kad visiskai išniekintos Kauno kapinės prieš Vytauto prospekto. Matyti, kalbėti apie tai jau beviltiškas dalykas.

Štai koks chaosas su kapinėmis. Vilniaus vykdomojo komiteto noru prieš keliolika metų įsteigtos Vilniaus Žvėryno kapinės. Kapinėse atsirado gražių paminklų, palaidota ir žymių asmenų. Dabar, pagal naują miesto planą, planuojama tas kapines panaikinti. Mat, generalinio plano projekte šių kapinių vietoje numatyta "gyvenamoji teritorija". Vilniaus Bernardinų kapinės taip apleistos, rašo autorius, kad ten greičiau ne kapų gėlė, bet tuščia butelį surasi. "Viskas apaugę krūmais, apžėlę piktžolėmis, aplūžę", tvirtina Burneika.

"Trakiškai savo mirusiuosius amžinam poilsui pradėjo gulditi autostados pašonėje", dėsto autorius naują netikėtumą.

Autorius nusiskundžia vagystėmis. "Šiauliuose nuo kapo "išnyko" poliruoto granito plėkštė... Buvo kreiptasi, kur pridera, bet... asmens, pasisavinusio virš minėtą akmenį, nustatyti nepavyko. O juk tai ne pirštinės.

Ir reikia tokio akmens ne kiekvienam".

Nuo savęs Juozas Burneika priduria, kad labai dažnai bendroji kapinių išvaizda nesukelia estetiškų pojūčių. Esą, "pigiai atrodo visa, kas nudažyta blizgančiomis spalvomis". Autorius nepagalvoja, kad gauti norimų dažų dažnai neįmanoma, nes dažai yra "deficitinė prekė". Dažo taip, kaip pavyksta "iškombinuoti". Taip pat Burneika pasako per pertemptą įprotį viską kapuose rikiuoti tiesiomis linijomis: takus, žaliatvokes, paminklų eiles. Jam nepatinka "melodramatiški" įrašai kapų paminkluose. Juo labiau autorių nervina "įmantrūs" siužetiniai paveikslai, pseudotautiškos juostos". Gal būtų tai kalbama apie religinius piešinius, apie tautinių raštų piešinio panaudojimą?

Burneika, tačiau, pareiškia daug gerų minčių, skirtų estetikam kapinių vaizdo tvarkymui. Jis priešingas kapinių iškėlimui į užmiestį. Juo labiau, jis

ALT Chicago skyriaus valdyba po pasitarimo su laikraštininkais Vasario 16 šventės rengimo reikalui, sėdi iš kairės: muz. Aleksandras Kučiūnas, kun. A. Stašys, pirm. Julius Pakalka, kun. dr. J. Prunkskis, P. Pakalkienė. Stovi: Martynas Gudelis, Jonas Vaidelys, Algirdas Pužauskas, Jurgis Janušaitis ir Vladas Butėnas-Ramojus.

Pasiruošimas Vasario 16 šventei Chicagoje

Chicagoje, vadinamoje lietuvių sostinėje, kasmet paprastai būdavo ruošiami Lietuvos nepriklausomybės iškilmingi minėjimai Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, talpinančioje virš 1200 žmonių. Minė-

priešingas priverstiniam kapinių naikinimui "žaliu plotu". Ir labai senos, neveikiantios kapinės, kaip tai yra Prahoje arba Budapešte, tvirtina autorius, tampa nuotaikingais parkais.

Kaip žinia, daug kapinių ok. Lietuvoje žiauriai nukentėjo nuo barbariškų Vykdomybų komitetų planų. Kapai buvo lyginami, paminklai griaujami. Panaikintuose kapuose vedami nauji takai, plotus melioravo, dardėjo buldozeriai...

Gal būtų, pagaliau, lietuvių laidojimo vietos bus respektuotos?

(st)

MUMS REIKIA DAR 451 PRENUMERATORIŲ!

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Ieškome 500 naujų prenumeratorių! Šia proga naujiems skaitytojams Dirvos metinė prenumerata pirmaisiais metais \$10.00, studentams, gyvenantiems prie universitetų — \$6.50.

Siunčiu dol. ir prašau Dirvą siuntinėti 1 metus šiems naujiems skaitytojams:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojo pavardė ir vardas

Adresas

P. S. Asmuo, suradęs du naujus prenumeratorių ir atsiuntęs pinigų, gauna dovanų knygą.

delis sukūrė muziką. Šis kūrinys vertingas ir būtų tikęs tautos šventės minėjime. Tačiau jo nebuvo galima paruošti, nes Dainavos ansamblis ruošė savo dvidešimt penkerių metų sukakčiai, o Chicago lietuvų opera labai užimta V. K. Banaičio Jūratės ir Kaspyčio pastatymu. Taigi teko nuo šio sumanymo atsisakyti. Tik abu minėti chorai -- Dainavos ansamblis ir Lietuvių opera sugiedos himnus ir specialų kūrinių a.a. general. Lietuvos konsulo dr. P. Daužvardžio ir visų už tautos laisvę žuvusių šviesiam atminimui pagerbti.

Kun. Adolfas Stašys painformavo apie ALT pastangas surinkti kiek galima daugiau parašų ir su peticija išteikti prez. Nixonui, dar prieš jam vykstant į Maskvą, protestuojant prieš lietuvių tautos engimą, Simo Kudirkos nuteisimą ir įkalinimą ir religijos persekiojimą.

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

Amerikietiškos šventės mus priglūšina dailiais niekučiais ir menkaverčiais blizgalais. Nors dar didžiojo europinės kultūros gelmenų daigais, bet vis tiek neatsispiriame gudriai pakištoms biznio pagundoms ir taip -- pamažu smengame į bespalvio tautų mišinio putrą, kurią verda dolerio pelnų valdovai. Tad bent su N. Meitais vėta atsipeikėti ir -- ryžtis nors kiek kultūringiau pasitikti savąją šventę: Vasario 16-tąją! Ties ja mes sutelkime visas geriausias savo dvasines jėgas.

● Pasitinkime, ar nesame atsilikę su savo lietuviškų draugijų mokesčiais, su skaitomos spaudos prenumeratom, Kaimeynus ir draugus pakalbinkime užsisakyti dar kol jų laikraštį, jaunavedžiams ir pensininkams -- patys dovanom duokime, kad ižengiant į šiuos naujai atsivėrusius metus, visiems taptų šviesiau, kad lietuviškas tarpusavio ryšys būtų glaudesnis. Kiek patirta, Dirvos laikraštį ypač pamėgsta jaunos šeimos: daug ryškių paveikslų, įvairus ir nenuobodus turinys, geras popierius, gražūs formatai. Užsakykite jiems, kad pamėgę paskui ir patys prenumeruotų. Anglijoje Nidos leidykla nuolat pateikia dailiosios raštyjos naujienų, leidžia vienintelį mūsų literatūros metraštį Pradalges -- kiekvienam susipažinimas su savo kultūra. O vaikams taip nebrangu atsikviesiti Eglutę -- ne tik savus, bet ir draugų, kaimynų vaikučius pamasinkime pamėgti savą spaudą.

Kažkas sykį paklausė: kaip atpažinti dabar pas mus tikrą šviešulį inteligentą? Buvo toks atsakymas: tikrai gyvos dvasios ir neustingusio proto yra tie, kurie nesitenkina laikraščiu, bet skaito dar ir mūsų ideologinius žurnalus! O mes jų turime dar visą eilę, rimtai redaguojamą, gilaus turinio, Btrent: Naujoji Viltis, Į Laisvę, Tėvynės Sargas, Varpas, Mintis... Inteligentas skaito ne tik savos srovės žurnalą, bet susipažįsta ir su kitų krypčių nuomonėmis -- taip platėja dvasinis akiratis, gilėja išmintis, artėja tiesa.

● Neseniai pasirodė Varpas -- už du metus, didelė knyga, per du šimtus pusl. Mus pradžiugina varpininkų-liudininkų teisingas požiūris į dabarties pozicijas dėl santykių su okupanto siūlomą kultūrinį bendravimą. Kai mūsų viduriniojo intelektualų karta ėmė slaidžioti per Maskvos tvoras, nevienam jau įsiraugant ir komunizmo propagandos skoniui, tai Varpas itin šviesiai nuteikia gilia įžvalga ir šaltai rimtu dalykų vertinimu. Pirmu bolševikmečiu okupantas iš ne vienos ideologijos sulaukė sau talčininkų, tačiau paskirg asmenų nuklydimas -- tik natūralus pelų nubyrėjimas, tartum savos srovės išvalymas, kad dar gryniau suspindėtų tikras branduolys. Ir šiaandien mes turime džiaugtis visom ideologijom, kurios stoji už tiesą ir laisvę. O Varpas -- be jokių svyravimų ryžtasi žengti Vinco Kudirkos nubrėžtu taku -- drąsiai kovoti už tautos laisvę, nepasiduoti nuoviliui nei pragmatizmo pagundoms.

● Ruošiamės Jaunimo Kongresui -- domėkimės jaun, karta ir jos darbai. Išėjo skautų akademikų gražus žurnalas Mūsų Vytis nr. 2. Jie čia patys rašo straipsnius, deda poezijos, humoro, žinių. Nors visa nėra labai tobula, bet -- džiugina jaunutės pastangos savą žodžiu reikštis, lietuviškon kultūron jungtis. Juk niekas neužgimė mokyti, tad jaunam svarbu tik įstoti į geras vėžes. Taip pamažu išėivijoj auga ir bręsta mūsų atžalynas, tautos dvasios gyvieji pumpurai, M.V. ypač įdomus str. apie jaunimo moralę -- labai teigiamas. Panašius pasisakymus skaitėmė Laiškuose L., ir atrodo, kad skautų moralė ar ne tvirtesnė negu J. Vaišnio aprašytoji (ta dalyvių dauguma buvę ateitininkai).

Bet Gaidos V. str. apie šeimą -- mintys nepergilios, jaunuoliškai lengvos (tarsi autorė vos vieną kitą anglišką knygą paskaičiusi dėsto). Girdi, 20 amžiuje tuokiamasi tikrai iš meilės (nors skaitytoji regisi, kad anksčiau meilės daugiau būta, o dabar -- vyrauja seksas). Toliau pati Gaida V. pati save nuginčija: "Meilė ir jos karštumas ir romantiškumas nesimaišo su vedybomis. Romantiškumas yra praeinantis jausmas". Iš viso apie šeimą G.V. nuvoka lyg tai teorinė, nepagrįsta gyvenimu. Šalt, dabartiniais laikais "šeimos naudingumas labai ribotas: vaikų gimdymas, jų priežiūra ir meilė. Ateityje pirmosios dvi sritys bus technikos ir valdžios aprūpinamos. Liks vien tik tėvų meilė. Ar tai gana pateisinti šeimos išsilaikymą?"... Tur būt, jei jau nebus tėvams vaikų gimdymo nei priežiūros, tai -- savaime neliks nė meilės... O jaun, karta, augusi be šeimos meilės jausmo, bus tik racionalūs robotai, be širdingumo, be žmoniškumo. Kaip tik jau dabar pasaulis kenčia nuo visokeriopos meilės trūkumo žmoguje. Vidujinis nukrikščionijimas, šaltas pragmatizmas, protas ir technika be sentimentų -- veda į pražūtį. O Kristus prie Senojo Įstatymo buvo ypatingai pabrėžęs dar žmoniškumo principą: Mylėkite savo artimą, t.y. vienas kitą!

ATEISTINĖS VEIKLOS ETAPAI OK. LIETUVOJE

Kasmet prieš Kalėdas ar Velykas okup. Lietuvoje išvystoma didesnė propaganda prieš religiją.

Šiais metais ateistinis žurnalas "Nauka i religija" (Mokslas ir religija) patalpino L. Las-kinos platų nurodymą, kaip steigti ateistinius ratelius pradinėse mokyklose. Lietuvių kalba leidžiama "Komjaunimo Tiesa" (Nr. 225), lyg geležėlę radusi, tuos nurodymus patalpino savo laidoje.

Laskina siūlo "jaunuosius ateistus" burti į ratelius. Reikia parinkti gerus vadovus, kurie su pažindintų vaikus su "ateizmo abecėle". Tam tinka biologijos arba chemijos mokytojai, kurie palaipsniui "atmaskuoja" bažnyčių skelbiamus stebuklus". Reikia vaikus traukti į darbą, nesitenkinti vien tiktaip paskaitų išklusymu.

-- Ateistinis auklėjimas, -- tvirtina L. Laskina, -- yra neatiskiriamas komunistinio auklėjimo dalis. Tai yra ugdytas komunistinės žmogaus moralės...

Laskina reikalauja ne laikyti ateistinės propagandos mokykloje papildomu darbu, bet esmė komunistinio auklėjimo dalimi. Autorė grasinančiai primena, kad "mokyklų pedagogai ir direktoriai pamiršta, kad naujoji TSKP (kompartija) programa ir TSKP XXIV suvažiavimo Direktyvos ypač užakcentavo, kad svarbu sklepyti visiems tarybiniais žmonėms materialistinę mokslinę pasaulėžiūrą".

Ateizmo sklepus bolševikai atkakliai skiepia nuo pirmosios klasės pradinėje mokykloje, iki universiteto baigimo diplomo. Kaip matyti iš aukščiau pacituo- to "visi tarybiniai žmonės" nuolat ir nuolat verčiami į sovietinio ateistinio malūno girnas.

Tokios dvasinės prie- vartos dar nežinojo isto-rija. Taip pralenkė ir tam- siausius viduramžius.

Pasiruošimas

Vasario 16...

(Atkelta iš 3 psl.)

Numatoma, kad minė- jime kalbės ne eiliniai amerikiečiai, o taip pat pirmą kartą žodį tars ir naujoji Garbės gen- konsulė Juzė Daužvardie- nė.

Laikraštininkai kėlė mintį, kad minėjime būtų išvengta bet kokių bana- lumų, bereikalingų cere- monijų, kas drumstų šventės nuotaikas. Pa- geidautina, kad patį mi- nėjimą pravesytų jauno- sios kartos, gabūs atsto- vai.

Taip pat pažymėtina, kad šiame minėjime ne- numatoma ir ilgų, bei daugybės kalbų, kas mi- nėjimus tik sumenkina. Norima bazuotis ant iš- kilmingumo, meninės da- lies vertingumo ir kad ši šventė būtų prideramai rimta.

J. Janušaitis

su jų dėsniu "kieno val- džia, to religija", nes ta- da tai buvo daugiau te- orinis dėsnius, praktiš- kai negalys sukontroliuo- ti visų žmonių. Čia tai vergų rikiavimas su bo- tagu.

Ateistiniam "materi- alistiniam ir moksli- niam" auklėjimui ne- šykštima paprastos, vul- garios blasfemijos (re- liginių objektų niekini- mo). Valstiečių Laikraš- tis (Nr. 143) šitaip pri- stato neva pokštą, tris figūras, kurios, kaip sa- ko kauniečiai yra Kauno katedros altoriaus skulp- tūrų blasfemija:

Ideologinės pažiūros tegali grumtis tiktaip lais- voje visuomenėje, kur te- zė ir antitezė neturi re- žimo globos. Sovieti- nėje santvarkoje nėra galimybės ateizmo tvir- tinimams atsakyti, ar pa- sipriešinti. Todėl toks ateistinės doktrinos skelbimas yra žiauri dvasinė prievarta.

Ir nuostabiai naiviai skam- ba greta tų faktų kai ku- rių emigracinių organi- zacijų raginimai, liti- anistikos vardan, sku- bėti studijoms į Kapsu- ko universitetą. (ar)

Išpėjimas dailininkams

Praeitame Dirvos nu- meryje teko paliesti dai- lininkų kūrybinio pasau- lio priežiūrą okupuotoje Lietuvoje. Politinis dai- lininkų vadovas Leonar- das Tuleikis, atsargiai, vyniodamas sąvokas į baltas marškas, išpėjo savo kolegas dėl ideolo- ginių klystkelių pavojin- gumo, ragindamas stver- tis "tikrų" siužetų ir temų.

Bet, štai, 1971 m. lap- kričio 14 dienos laidoje bolševikinė "Tiesa", lei- džiam Vilniuje, pilna burna prabilo apie "reik- lumą talentui". Verčiant tą bolševikinio žargono sakinį į kasdienišką kal- bą, aiškėja, kad bolševi- kinis oficiozas kalba apie partinę bet kurios kūrybos poreiškių kon- trolių.

-- Sutinkamai su leni- ninu partiškumo princi- pu, -- skelbia laikraštis, -- mes savo uždavinį su- prantame kaip visų meni- nės kūrybos sričių vys- tymosi nukreipimą daly- vauti didžiojoje visaliau- dinėje komunizmo sta- tyboje.

"Tiesa" akcentuoja vi- sišką kūrybiniai besi- reiškančio asmens pri- klausomumą nuo kompar- tijos nusmaigstyti gairių. Kūrybiškam asme- niui leidžiama tik pasi- rinkti "formų ar stilių

įvairumą". Tačiau toks kūrėjas yra pažabotas "socialistinio metodo principais", "partiniu kryptingumu" ir "pilie- tiškumu". Visos šios są- vokos reiškia priversti- nę kuriančiojo individo kelionę tarp kompartijos nusmaigstyti "lenininių gairių", be teisės ženg- ti į šoną.

"Komunizmo staty- bos" procese nevalia at- siduoti, išpėja "Tiesa", "pabrėžtinai individua- listinių jausmų chaosui". Negalima savo kūryboje "atsitverti siena nuo fab- riko darbininko ir kolū- kinio kaimo valstiečio". Negalima skirti dėmesio vaizduoti tokių herojų, kurie nėra masės dali- mi. Kodėl taip? "Tie- sa" paaiškina: negalima kurti "dirglių, madingų kompleksų pilnų perso- nų mažų mažiausiai reiškia visumos atsi- sakymą vardan mažos jos dalies".

Netgi poezijoje priva- las rasti "visuomeninis poezijos skambėjimas".

Vardan kokio reikalo ėmė "Tiesa" ir atkarto- jo tuos kūrėjus atakuo- jančius baidymus? Juk kelios dekados visiškos orientacijos pagal bolše- vikinių politrukų kelia- lapius turėtų pakanka- mai išgramdyti iš gyve- nančių okupuotoje Lie- tuvoje kūrėjų bet kurias pastangas išsiveržti iš cenzūros kalėjimo?

Pasirodo, čia veikia naujas pavojus. Jau ilges- nį laiką emigracinė spau- da nurodo, kad Vakarų poveikis jaučiasi ok. Lie- tuvoje. Literatūros ir, dalinai, muzikos novato riskumas sunkiasi pro geležinę uždangą, kaip vanduo pro smėlio tvaną. "Tiesa" nedvejodama kalba apie tai:

"Mūsų ideologiniai priešai šiandien atsisa- ko naivių vilčių patrauk- ti žmones į savo pusę atvirais išpuoliais prieš socializmą, prieš mark- sizmo - leninizmo moks- lą. Tokius išpuolius pa- keičia įvairiausios teori- jos, kur klasinį sociali- nį sistemų nesutaikomu- mą bandoma užtušuoti samprotavimais apie techninės revoliucijos universalumą, kultūri-

nių vertybių bendrumą ir t.t. Atsiranda pavojus ant šios meškerės pakib- ti tvirtesnio politinio už- sigrūdimo, nuoseklios marksistinės pasaulėžiū- ros stokojančiams žmo- nėms (...) Šios nuotaikos gimdo skepticizmo, gy- venimo beprasmiškumo, net absurdiškais teigi- mais dvelkiančius kūri- nius, kurie kertasi su moksliškai argumentuo- ta mūsų pasaulėžiūra".

Be abejo čia šenka- ma apie pagrindinę lite- ratūrą, kurios veikalus skaitytojai perrašinėja slaptomis. Bolševikinės cenzūros cerberiai iki šiol dar nepraleido vei- kalo, kuris būtų nėsčias šitomis ideologinėmis nuotaikomis. "Reiklu- mas talentui" čia reiškia kuriančio individo iš- pėjimą neišvėlti į pavojingą žaidimą, ne tiek- ti savo kūrybinių lakštų pagrindžiui, "samizda- to" požemiams.

Šitokia laukiniška pa- žiūra į kuriančiojo indi- vido laisvąjį apsispre- dimą, kurias dogmas ir kuriuos principus imti savo misijos atramo- mis, rodo, kad režimo dogma, kaip sunkios be- toninės grindys nepraleidžia jokių daigų. Li- teratūra paversta taiko- mojo meno šaka. Tokio- je cerberizmo sistemo- je neatsiras nei nauji čiuurioniai, nei putiniai, nei krėvės. Gi vidutiniš- kumas visad buvo ir liks sukalbamas su duondavi- ne struktūra. Botago kir- čiu savo rašinyje "Tie- sa" ir vėl patikino, kad niekas bolševikinio tero- ro sistemoje nepasikei- tē ir nepasikeis. (st)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS
EXPERIENCE
DIE MAKERS
For Carbid Cold Heading Dies.
Must have job shop experience. Be
able to set up work from Blue
Prints & Close Tolerance. Full & or
part time. East Side.
883-6628 (89-95)

PLASTIC MOLD
DESIGNER
Experienced in small intricate cavi-
ties. \$275 for 50 hour week to start.
Many fringe benefits including \$250
moving cost allowance. Steady work
in rapidly expanding company with
new plant in process. Send name,
address and experience information
to: Security Plastics Inc., 4295 E.
11th Ave., Hialeah, Florida 33013.
(95-1)

INSTRUMENT TECHNICIAN

EXCELLENT OPPORTUNITY FOR JOURNEYMAN OR ONE WHO CAN QUALIFY AT JOURNEYMAN LEVEL.
WILL CONSTRUCT, INSTALL, INSPECT, MAINTAIN, REPAIR & VARIETY OF RECORDING, CONTROLLING AND INDICATING, INSTRUMENTS THROUGHOUT OUR 2,100-EMPLOYEE PAPER MILL WITH A MINIMUM OF SUPERVISION.
EXPERIENCE IN PAPER MILLS, CHEMICAL MILLS OR RELATED INDUSTRIES HELPFUL.
PAY IS \$4.70 PER HOUR, WITH PREMIUM PAY FULL-RANGE EM- PLOYEE BENEFITS.

CALL COLLECT
(301) 359-3011
OR WRITE
MR. LARRY HARTSELL
WESTVACO CORP.
LUKE, MARYLAND
An Equal Opportunity Employer

(96-97)

J. GRAUDA

Kortelių atakai praėjus

Apie Naujus Metus, didingos lietuviškos bažny- čios papėdėje, po pamaldų, kaip ir visad, būriavosi bent kelių šimtų tautiečių būrys. Žmonės susitikę vienas su kitu, kratė rankas ir sveikino.

Šnektų įvadai buvo tokie:

-- Sveikinu, sveikinu, dėkoju už sveikinimo kortelę. Gavau, gavau...

Sveikinu, papildomai. Ačiū už atviruką.

-- Bene, kitą sekmadienį ir vėl susitiksiu.

-- Kaip gi kitaip. Ant tos pat vietos...

-- Gavau sveikučio atviruką. Ačiū širdingai.

Sveikingu su ateinančiais.

-- Miela man buvo tamstos kortelę gauti. Svei- kinu su šventėmis...

-- Nagi ir atsijūnei, brole, kortelę! Didelė kaip "Dirva"! Na, būk pašlovintas...

-- Štai ir tamstelė, ačiū už sveikinimą. Toks lietuviškas, kad net širdį veria.

-- Ačiū ir tamstelei, ir jūsų atvirukas buvo toks lietuviškas!...

-- Ar gavote, poniete, mūsų kortelę? Pats ma- no vyras ją parinko.

-- Vai kokio ji buvo daili, auksas ir kūteliai, kū- teliai ir auksas. Tokia jau mūsų jums nebuvo.

-- Ir jūsų labai daili, sniegas sidabru apipil- tas...

-- Labas, sveikinu su šventėmis.

-- Ir aš, ir aš. Ateinančių, geriausių.

-- Ar mano sveikinimo atviruką gavai?

-- Kaip gi, gavau. Ačiū, kad nepamiršai.

-- Ačiū ir pačiam. Paties atvirukas gražus, pašto ženklas dar gražesnis...

-- Išivaizdink, šiais metais gavau per tris šim- tus kortelių, o pernai buvo tik apie porą šimtų.

-- Užėmė poziciją, daugiau ir sveikinimų, ar mano gavai?

-- Buvo ir tavo. Ačiuoju...

-- Mano vyras visą paskutinę savaitę prieš šven- tes, kaip koks rašytojas, rašė ir rašė.

-- Ar romano konkursui?

-- Cha cha cha! Kalėdinius atvirukus rašė. Ar mūsų gavai?

-- Kaip gi! Puikus atvirukas. Kalėdų Senis kaip meitelis...

-- Mano žmona atvirukus išrenka, o man adre- suoti pripuola. Net pirštai sustyra, kai porą šimtų adresų įvarai? Ar gavai?

-- Ačiū, gavau. Man netiek pirštai kiek makau- lė sustyra po poros šimtų adresų. Ar gavai?

-- Gavau. Dėkui!

-- Taip man malonu, mielas prieteliau, kad aš vis dar tavo adresyne. Ačiū už kalėdinę kortą.

-- Kur gi aš, prieteliau, sveiką imsiu ir pamir- šiu. Ar laiku įteikė?

-- Pat laiku. Bene, kada mes buvom suvėję?

-- Pereitą sekmadienį. O ateinantį vėl suveisi- me bendruomenininkų šurum-burume...

-- Matai, aną, su juodu kepalušu?

-- Na gi, pažįstu jį. O kas?

-- Jam atviruką nusiunčiau, o jis nė krust, ne- atsakė.

-- Jis sakėsi, esąs prieš atvirukus.

-- Prieš kalėdinius?

-- Taip.

-- Tai kaip gi, kalėdų nepripažįsta? Be kalėdų žmogus, ne žmogus, o kiaula. Ar mano gavai?

-- Gavau. O mano?

-- Gavau...

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANK — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dainavos ansamblio 'SIDABRINĖ DIENA'

Jurgis Janušaitis

Lietuvių meno ansamblis "Dainava" savo reikšmingą ir darbais našią dvidešimt penkerių metų sukaktį atžymėjo muz. komp. Broniaus Budriūno ir rašytojo Anatolijaus Kairio nuotaikinga operete "Sidabrinė diena". Spektakliai įvyko Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje gruodžio 11 ir 12 dienomis, susilaukdamis labai gausios publikos.

Operetė "Sidabrinė diena", tai mūsų šių dienų gyvenimo tikrovės mažą iškarpa. Visuomenininkai, besiveržią į priekį dėl garbės. Kupinos kaprizų jų žmonos, meilės intrigos, pavydas, smagūs baliai ir visa, kas šiandien supa jau gerokai ekonomiškai gerai susitvarkiusių mūsų tautietį. Operetės mintis paprasta, daugiau kasdieniška, kiekviename žingsnyje sutinkama ir išgyvenama. Tačiau žiūrovą pagaunanti, intriguojanti ir priverčianti klausti -- o kuo visa tai baigsis? O kad lietuviškame gyvenime turime tokių personažų, kad taip nutinka, toli netektų ieškoti. Jų rastume savo tarpe. Tad nusišypsoti iš savo ydų kartais gerai, smagu, o kartais ir iš viso to pasimokyti galėtume.

Operetės autorius A. Kairys, atrodo, ir nenorėjo spręsti sunkių problemų, o tik atskleidė margaspalvį, žaismingą išeivijos lietuvių gyvenimą. Kai kam abejojimų kelia neišbaigta mintis apie baltą arkli su juodom ausim, ar per visą veikalą besitęsias pokalbis ir apie sidabrinės šliures -- batukus. Bet juk čia tik kaprizai, tik užuominos, o sidabriniai batukai -- išradimas ieškantiems atjaunėjimo...

Visumoje publikai ši nauja, lietuviška operetė, savų kūrėjų sukurta, patiko. Meno kritikai ir šios srities žinovai, ieškodami plonybių ir operetę aptardami, be abejo, daug ką ras taisytino, daug kas gal nepatiks ir susilauks kritikos žodžio.

Gi kaip eiliniam žiūrovui ir klausytojui "Sidabrinė diena" bus atmintina ilgesnį laiką, jos lauks ir darsitaisiant scenoje.

Dainavos ansamblis, pasirinkdamas "Sidabrinę dieną", gal išėjo iš savo tradicinio kelio, tačiau jis davė daug ką gražaus ir naujo. Statydamas "Sidabrinę dieną", ansamblis parodė didelį savo sugebėjimą, ryžtą, kantrybę ir platesnius užmojus. O tai jau ženklina, kad Dainava išliko savo veiklos kelyje gyva, darbšti ir dar ryžtasi lietuvių tautinei kultūrai ir dainos menui atiduoti didelę duk-

lę, bežengdama į aukštinį jubiliejų.

"Sidabrinės dienos" spektakliuose buvo smagu pabuvoti. Gera buvo klausytis komp. Br. Budriūno muzikos. Ji vietomis skambėjo liaudies dainų melodijomis, puikiai aidėjo arijos ir duetai, labiau primindami klasikinių operų muziką.

Kad "Sidabrinė diena" patraukė žiūrovų dėmesį, tenka didelis nuopelnas režisieriui Zitai Kevalaitytei -- Visockienei, kuri sugebėjo iš turimos medžiagos padaryti tikrai gerai savo vaidmenis atliekančius personažus. Visi aktoriai vaidino su įsijautimu, itin ančiai, tačiau visuose jautėsi režisierės siela.

Pagrindiniai aktoriai-solistai: Ignas Jovaras -- Algis Grigas; Salomėja, jo žmona -- Dalia Ku-

čėnienė; Sigutė, jų dukterė -- Margarita Momkienė; Leonas Vilimas, Jovaro bičiulis -- Vytas Radys; Felicija -- jo žmona -- Roma Mastienė; Darius, jų sūnus ir Sigutės mylimasis -- Antanas Gelažius; Povilas Gylys, med. gyd. -- Julius Savrimas ir Joana, aktorė iš Hollywoodo -- Janina Šalnienė savo partijas išdainavo ir vaidybiniai buvo geri.

Tam tikro įvairumo ir žaismingumo spektaklinėse L. Brazdienės paruošti ir jos globojamo jaunimo atlikti baletą ir tautiniai šokiai.

Žiūrovą "Sidabrinės dienos" žaismą nukėlė jaunas menininkas Jurgis Daugvila, sukūręs liaudies ir modernaus meno motyvais gražius scenovaizdžius.

Muz. Petras Armonas, Dainavos ansamblio

Operetės "Sidabrinė diena" paskutinė scena. Diriguoja muz. Petras Armonas. V. Noreikos nuotrauka

Dr. Leonas Kriaučeliūnas, Dainavos ansamblio globėjas, kalba su kaktuviniame Dainavos ansamblio pobutyje, Šv. Kryžiaus parapijos salėje. V. Noreikos nuotrauka

meno vadovas -- dirigentas ant savo pečių nešė sunkią ir atsakomą naštą už "Sidabrinės dienos" sėkmę muzikiniu atžvilgiu. Ir jam tai pavyko įveikti, chorą, orkestrą ir solistus suvedant į vieną puikų ansamblį.

Prie "Sidabrinės dienos" sėkmės savo darbu daug prisidėjo chormeisteris Alfonsas Gečas, akompaniatorė Marija Mondeikaitė-Kutz. Scenos apšvietėjas Česlovas Rukuiža, su savo padėjėjais Pranu Beinoriu ir Jonu Ilčiuku.

Operetės palydą sudarė 22 asmenų simfoninis orkestras.

Premjeroje ir antrame spektaklyje, po paskutiniųjų veiksmų Dainavos ansamblis, solistai,

režisierė susilaukė audringų plojimų, gausybės gėlių ir šilčiausių sveikinimų ir linkėjimų iš mūsų muzikų, visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo atstovų.

Po spektaklių tari: Dainava gražiai atšventė savo sidabrinę sukaktį. Drauge mintimis nuskubė šio ansamblio nueitu darbo keliu. O kiek daug lobių jis susikrovė. Jis guodė lietuvių benaminių vilties dienomis, jis buvo gyvoji su lietuvių tauta jungtis, jis išdainavo šimtus dainų ir pastatė gražių veikalų, jis davė šimtus koncertų, jis dainavo Lietuvos garbei, jis su daina ir mus vedė į ryžtą kovoti už savo tautos laisvę. Dainava gali didžiuliais atliktais darbais, gi lietuvių tautos dalis išeivijoje liks dėkinga kiekvienam dainaviečiui, atidavusiam savo gyvenimo dalelę lietuviškos dainos puoselėjimui.

Ši graži sukaktis baigta šaunia puota, kuri įvyko Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos salėje, po paskutinio spektaklio, sekmadienio vakare.

Vakarą pradėjo ansamblio pirmininkas A. Smilga, dėkodamas visiems už talką ir dėmesį Dainavai. Vakarui su maniai vadovavo ilgameitis Dainavos globėjas dr. Leonas Kriaučeliūnas, ta proga šiltu žodžiu vertindamas dainaviečių darbus, jų pastangas puoselėjant lietuvišką dainą ir giesmę.

Prof. B. Vitkus išryškino eilinio choristo ryžtą, meilę dainai ir Dainavos ansamblio įnašą į lietuviškąją kultūrinę

venimą. Ir linkėjo, kad Dainava "Su daina į laisvę" šūkiu dar ilgus metus eitų pasirinktą keliu. Svečiai ansamblui sugiedojo ilgiausių metų.

PLB pirmininkas Stasys Barzdukas gėrėjosi iškilia lietuviškojo gyvenimo švente, vertino Dainavos darbą ir talentu ir pagerbė tris dainaviečius: Eleną Krausauskienę, Aleksą Smilgą ir Albertą Stočką, išdainavusius be pertraukos 25 metus Dainavos ansamblyje, įteikdamas jiems lietuvių ženklelį.

Dar kalbėjo Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos klebonas kun. V. Mikolaitis, dėkodamas už ilgametį giedojimą šioje parapijoje. Vytautas Radzius žodį tarė lietuvių operos vardu ir gražių linkėjimų pareiškė kun. A. Stašys.

Irena Kriaučeliūnienė puikiu eiliuotu žodžiu perpintu humoru, nupasakojo Dainavos ansamblio nueitą kelią, stabtelėdama posmeliu prie daugelio ansamblio vadovų ir narių, juos tinkamai apibūdindama. Drauge priminė, kad mums ansamblis Dainavos, tai gabaliukas Lietuvos. Ir trims ilgamečiams Dainavos choristams įteikė dovanėles.

Gėlėmis apdovanotos komp. Broniaus Budriūno ir dirigento Petro Armono žmonos. Už nuopelnus Dainavos ansamblui į garbės narius pakeltas Albinas Dzironas.

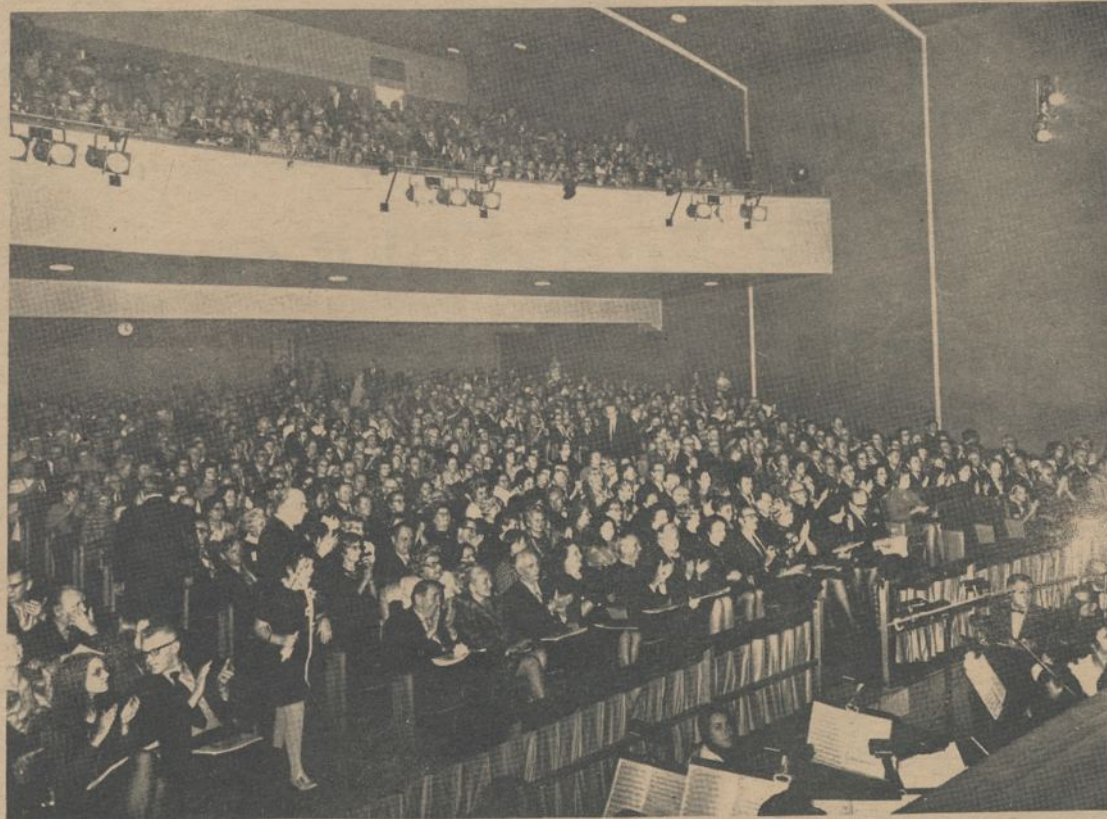
Muz. Petras Armonas, Dainavos ansamblio kūrėjas Gaučienė ir sekretorė Stefa Gruodytė įteikė žymenis ilgiausiai iš dainavusiems ansamblyje choristams, o Jonas Karvelis apdovanojo knygomis ir plokštelėmis.

Po oficialiosios dalies vakarienę pradėjo vysk. Vincentas Brizgys specialia malda. Vakarienės metu svečiams buvo pristatyti: muz. Bronius Jonušas -- pirmas Dainavos dirigentas, buvęs pirmininkas, ansamblio vadovai.

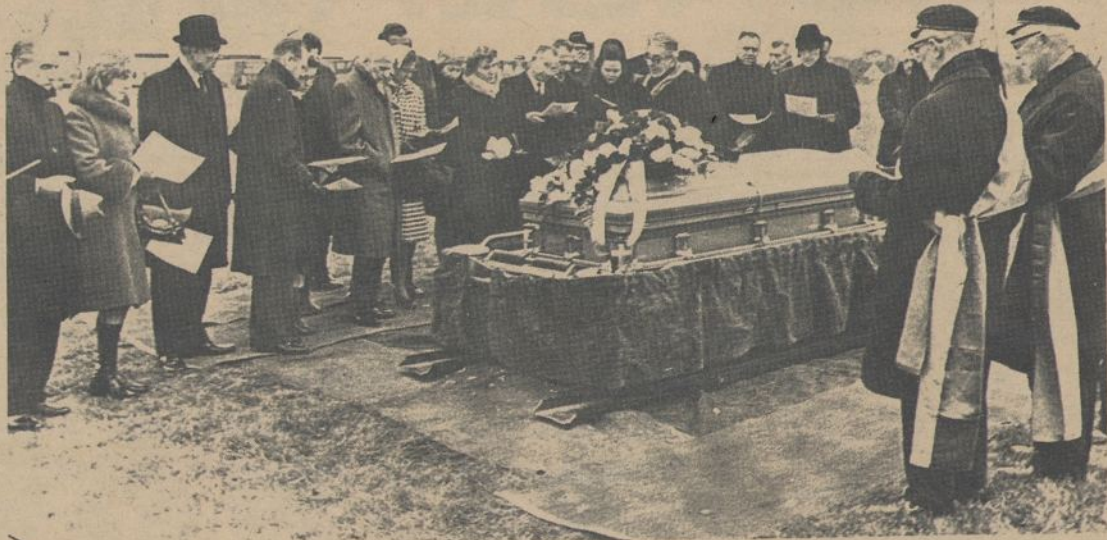
Šias gražias vaišes su-

Detalė iš operetės "Sidabrinė diena". Dainuoja solistai Dalia Kučėnienė, Julius Savrimas ir Roma Mastienė. V. Noreikos nuotrauka

Chicagiečiai su dėmesiu ir dėkingumu pasitiko "Dainavos" ansamblio "Sidabrinę dieną", gruodžio 11 ir 12 dienomis Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Čia matome vieno spektaklio gausią publiką. V. Noreikos nuotrauka

A.A. Antanas Venys laidojamas šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

V. A. Račkausko nuotrauka

A.A. ANTANAS VENYS

Lapkričio 22 d. Chicagoje mirė LTS Korp! Neo-Lithuania korporantas - teisininkas Antanas Venys.

Velionis buvo gimęs 1904 metais Antkalniškiuose, Ploksčių valsčiuje, Šakių gimnazijoje baigė 4 klases. 2 m. lankė Vilkių mokytojų kursus. Mokytojo Baziukų pradžios mokykloje, Lekečių valsčiuje, miškų gilumoje. Čia jis parašė savo pirmą eilėraščių rinkinį "Jaunos Svajonės", kuriame išreiškė vienišumą nuo draugų ir miestų. Vėliau mokytojo Kruopinuose ir Linkuvoje, kur išleido antrą eilėraščių rinkinį "Žydintis Pavasaris". Pamokytojaves 10 metų Antanas atvyko į Kauną ir pradėjo studijuoti teisę. Teisininko diplomą įsigijo jau Vilniuje, rusų okupacijos metu. Studijuodamas jis parašė trečią eilėraščių rinkinį, kurio nespėjo išleisti ir rankraščiai dingo karo sukarūryje.

Gavęs teisininko diplomą, pradėjo tarnauti Kauno Apygardos Teisme. Atlikęs dviejų metų kan-

A.A. Antanas Venys

didato stažą grįžo tėviškėn pasilsėti. Vėl rusai artėjo. Velionis su broliu Jonu paliko tėviškę ir Lietuvą.

Atsiradęs Amerikoje ir dirbdamas fabrike išleido eilėraščių rinkinį "Geležiniai Žiedai", kur jau atspindi gyvenimas tremtyje.

Tekinu geležį ir plieną, Už langų sausas ar gegužis.

Ir taip be galo ir kasdieną Staklės ir kieti presų dūžiai.

Studentaudamas Antanas įstojo į LTS Korp! Neo-Lithuania, kurios nariu jis išbuvo ligi mirties.

Velionies palaikai buvo pašarvoti Petkaus koplyčioje, Chicagoje, Marquette Parke. Korporacijos Neo-Lithuania vardu atsisveikino filiteris Vytautas Račkauskas o suvalkiečių -- Antanas Gintneris. Kun. V. Zakarauskas atkalbėjo rožinį ir sekančią dieną atlikę gedulingas mišias šv. Panelės Marijos Gimimo bažnyčioje bei pasakė prasmingą pamokslą. Grabnešiais buvo J. Jurevičius, St. Mankus, K. Kasakaitis, M. Naujokas, L. Murelis ir E. Jankauskas.

Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, paliko liūdesy čia broli Joną ir Lietuvoje 95 metų amžiaus tėvą Antaną, bei kitus gimines.

V. A. Rėk.

WATERBURY

MIRĖ ONA KUŠLIENĖ

Š.m. lapkričio 30 d. ryte, Waterburio m. ligoninėje, po ilgos ir sunkios ligos mirė aktyvi ALT S-gos narė Ona Prasauskaitė-Kušlienė. Ji buvo gimusi Edinburg, Skotijoje ir prieš 70 metų atvyko į Waterburį. Pasutinius 44 metus gyveno savo farmoj Barnes Road, Watertown, Conn. Ji kartu su savo vyru Albinu eilę metų priklausė kelioms lietuviškos organizacijoms, o ypatingai daug dirbo ALT S-gos vietos skyrių, ALT'e ir Kudirkos šalpos klube. Iš tremties iškviestė keletą šeimų ir joms padėjo įsikurti. Jos šviesią asmenybę pagerbti Dėlininks laidotuvių koplyčioje ir šv. Juozapo bažnyčioje susirinko daug žmonių. Po iškilmingų šv. Mišių gausi minia gruodžio 2 d. palydėjo į amžino poilsio vietą -- Waterburio lietuvių kapines. Tebūnie jai padėka likusių už atliktus šalpos, lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos išlaisvinimo darbus, o taip pat ir lengva šio svetingo krašto žemelė. Likusiems: vyrui Albinui, sūnui, dukroms ir kit. giminėms bei artimiesiems gili užuojauta.

A. Vaišnys

MASK MAKER — For Plastic Manufacturing complex, experienced only. Excellent opportunity. Apply or send resume to:
DETROIT PLASTIC MOLDING
18125 E. 10 MILE RD.
E. DETROIT, MICH.
(94-96)

POLITINIŲ STUDIJŲ DIENOS

JAV LB Centro Valdybos iniciatyva š.m. gruodžio 11-12 d. Philadelphia, Sheraton viešbutyje buvo surengtos politinių studijų dienos. Buvo apie 90 dalyvių. Dienas atidarė ir uždarė cv pirmininkas V. Volertas, pirmininkavo Arvydas Barzdukas.

Šalia šešių pranešimų, buvo simpoziumas apie pavergtų tautų įtaką i Sovietų Sąjungos politiką bei pokalbis praktiškosios laisvinimo veiklos klausimais.

Kalbėjo: L. Valiukas ("Lietuvos klausimas J. Tautose"), A. P. Gureckas (apie Kiniją ir Lietuvos bylą), vietoje negalėjusio atvykti B. Nainio, Algimantas S. Gečys kalbėjo tema apie LB ir laisvinimo darbą, dr. T. Remeikis pateikė gaires laisvinimo veiklai, dr. B. Nemickas kalbėjo tema: "Lietuvos byla ir Europos saugumo konferencija".

Simpoziume, vadovaujant dr. Z. Rekašui,

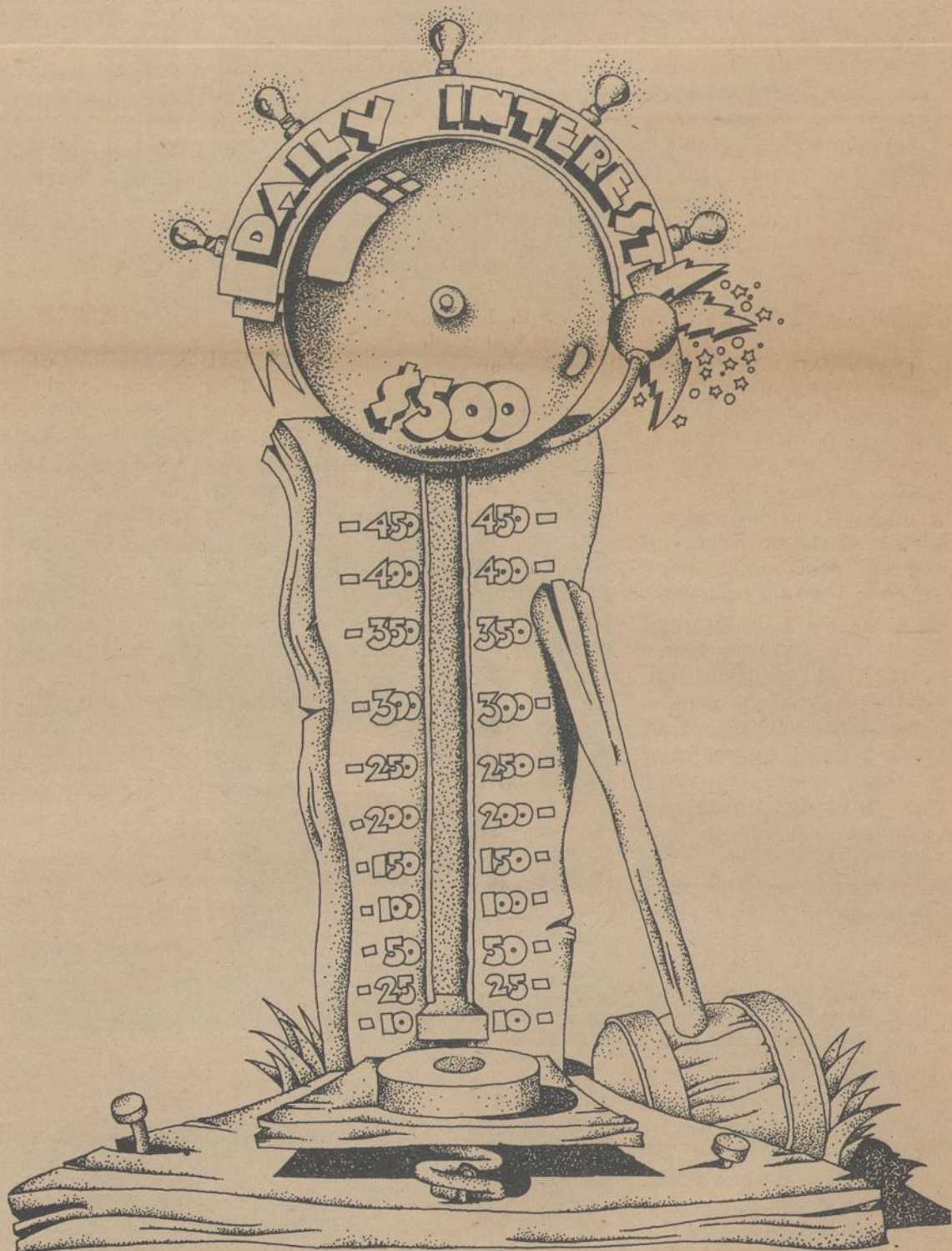
JAV LB centro valdybos ruoštas politinių studijų savaitgalis, gruodžio 11 ir 12 d. Philadelphia, visuomenės buvo sutiktas su susidomėjimu. Dalyvių skaičius -- arti 80. Jų didesnę pusę sudarė tremtyje mokslus ėję asmenys. Jie studijų savaitgaliui ir vadovavo. Pirmoji diena buvo skirta daugiau studijinėm temom, antroji -- praktiškai veiklai. Išskirtiną dalyvių dėmesį kėlė JAV Valstybės Departamento Pabaltijo skyriaus direktoriaus Doyle V. Martin dalyvavimas. Jis kalbėjo tema "JAV pažįdra i Pabaltijo valstybių okupaciją". Nuotraukoje iš kairės: JAV LB cv pirmininkas inž. Vytautas Volertas, Valstybės Departamento pareigūnas Doyle V. Martin, gen. konsulas Anicetas Šimutis ir dr. Petras Vileišis.

K. Čikoto nuotrauka

dalyvavo trys profesoriai: šalia lietuvių, prof. dr. Vyt. Vardžio, du Pennesylvanijos universitetų sovietikos žinovai, prof. W.R. Kintner

ir prof. Vernon V. Aspaturian. Gruodžio 11 d. apie nacionalizmą bei JAB vyriausybės nusi-

tijos valstybių klausimu kalbėjo D. Martin, Rytų Europos reikalams skyriaus Valst. departamente viršininko pavaduotojas. Jo pareiškimas buvo atviras. Praktiškus klausimus svarstė A. Mačiulaitytė-Zerr, dr. E. Vaišnienė, Gintaras Karosas ir Antanas B. Mažeika.

Padidinkit savo santaupas iki \$500 iki Sausio 10 ir laikykit metų ketvirtį. Jūs gausite kasdienį procentą. Veltui čekinis patarnavimas.

CLEVELAND TRUST

MEMBER FDIC

SIŪLOME ĮSIGYTI ŠIUOS VILTIES LEIDINIUS

J. Gliuda. SIMAS. Simo Kudirkos tragedija	160 psl.	\$3.00
E. Čekienė. KAD JI BŪTŲ GYVA.	420 psl.	\$5.00
S. Rūkienė. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai. Kietais viršeliais.	526 psl.	\$6.00
J. Gliuda. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo.	408 psl.	\$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje.	430 psl.	\$6.00
Kietais viršeliais		
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje.	216 psl.	\$3.00
K. S. Karpis. ALPIS. Kęstučio išlaisvintojas. Istorinė apysaka. 1971 metų laida.	232 psl.	\$5.00
Kietais viršeliais		

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau siųsti man:

..... egz. SIMAS	\$.....
..... egz. KAD JI BŪTŲ GYVA	\$.....
..... egz. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ	\$.....
..... egz. AGONIJA	\$.....
..... egz. REZISTENCIJA	\$.....
..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO	\$.....
..... egz. ALPIS	\$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

SUSITUOKĖ ROMOJE

Dalia Vodopalaitė ir adv. Algis Širvaitis š. m. gruodžio 18 d. susituokė Romoje, šv. Petro bazilikoje. Jaunieji iš vestuvinės kelionės grįžta į Clevelandą, kur pastoviai įsikuria.

• **GENĖ IGNATAVICIENĖ** ir **ALGIS JANUŠAS**, iš Chicago, gruodžio 23 d. susituokė Clevelande ir išvyko atostogų į Floridą. Jie žada pastoviai įsikurti Chicagoje.

• **ALDONA JUODVALKIENĖ**, dabar su šeima gyvenanti Los Angeles, Calif. kalėdų švenčių metu, skrisdama pas savo dukterį į Torontą, buvo sustojusi Clevelande pas savo motiną S. Bartkūnienę ir pasimatė su pažįstamais.

SEKMINGAS SUSIRINKIMAS

Visuotinis SLA 136 kuopos narių susirinkimas įvyko gruodžio 12 d. Lithuania Village namuose.

Nors narių nedaug tesusirinko, bet visi numatyti darbai atlikti sklandžiai ir gana greitai.

Vyriausios vadovybės pareigūnų nominacijos parodė didžiausią prielankumą dartinai sudėčiai, kuri gavo bemaž visus balsus. Tai įrodė rimtas nuomintų veikėjų pastangas ir aiškius nuopelnus.

Kitas malonus dalykas. 362-ai kuopai nuolat silpnėjant ir narių skaičiumi ir veikla, šios kuopos atstovės pareiškė susirinkimui savo

Geriausią linkėjimą giminačiams,

draugams, pažįstamiems

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga

Ramanauskų šeima
Clevelande

geidavimą prisijungti prie 136-os kuopos. Visi susirinkimo dalyviai nuoširdžiai pritarė.

1972-ms metams kuopos valdyba lieka ta pati. Pitarimas neabejotinas. Turima kantrių ir energingų veikėjų, jau ilgą laiką gražiai besireiškiančių.

Einamieji reikalai lengvai išspręsti. Labdarai paskirtos kuklios aukos.

VI. Br.

ATVYKSTA "AUKURAS" IŠ HAMILTONO

Sausio 15 d. Clevelande įvyks Hamiltono "Aukuro" vaidinimas, Balio Sruogos "Penkialapis Dobilėlis" komedija. Rengia Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos tėvų komitetas.

• **Ohio Lietuvių Gydytojų D-jos** 1972-73 metams išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. dr. J. Skrinška, vicepirm. dr. A. Čepulis, sekr. dr. J. Mačiulis, išd. dr. J. Stankaitis ir valdybos narys dr. V. L. Ramanauskas.

• **Jūratė Kazickaitė**, pargarsėjusi JAV žurnaliste, sausio 3 d. atskrenda į Clevelandą ir dalyvaus Allan Douglas televizijos programoje, kuri perduodama 3 kanalu nuo 9 val. ryto iki 10 val. ryto.

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidojimo direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 31 D. Naujų Metų sutikimas šv. Jurgio parapijos salėje, Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

SAUSIO 9 D. Uršulės Astrienės kalėdinių ir kitų mėsų tautinių papuošalų paroda šv. Jurgio parapijos salėje, Rengia DLK Birutės draugija.

SAUSIO 15 D. Hamiltono "Aukuro" vaidinimas, Rengia Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos tėvų komitetas.

SAUSIO 22 D. Čiurlionio ansamblio pagerbimo balius - koncertas.

SAUSIO 23 D. sekmadienį, tuoj po pamaldų, 11:30 v., šv. Jurgio parapijos salėje prelat. Mykolo Krupavičiaus mirties metinių minėjimas.

SAUSIO 29 D. Studentų ir Moksleivių Ateitininkų ruošiamas Literatūros Vakaras.

SAUSIO 30 D. Klaipėdos Sukilimo ir Vadavimo minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje, Rengia Clevelando šauliai ir ramovėnai.

VASARIO 5 D. Tradicinis užgavėnių blynų balius šv. Jurgio Parapijos salėje, Rengia Plėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas.

VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 54 m. sukakties minėjimas, Rengia ALT Clevelando skyrius.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAS KENT UNIVERSITETE

Kent valstybiniame universitete gautas leidimas mokytis lietuvių kalbą per Critical Language Program. Ši programa buvo įsteigta kad būtų galimybė mokytis tas kalbas, kurios dažniausiai nėra mokomos kursuose.

Šiuo metu yra galimybė gauti 21 valandos "undergraduate" kreditus, pradedant 1972 metų pavasario ketvirtį. Bus naudojama lietuvių kalbos vadovėlis The Introduction To Modern Lithuanian per pirmuosius 12 valandų kreditus. Pasakutiniams mokslo metais naudosis juostelėmis ir vadovėliais, kurie dar nėra išrinkti.

Procedūra yra lengva. Studentas turi išlaikyti trumpą "language ability" egzaminą, kuris rodo mokinio garsų ir raidžių pažinimą. Po to reikia užsiregistruoti norimą kursą. Studentams bus duodamas vadovėlis ir juostelės mokutis. Jei reikėtų pagalbos, atvažiuos tinkami mokytojai du kartu per savaitę. Su jais galės pasikalbėti ir pasimokyti. Profesoriai atvažiuos į Kent klausyti egzaminų.

Kol kas yra duodami 21 valandos kreditai. Vėliau gal galės gauti ir daugiau. Taip buvo padaryta su kiniečių ir japonų kalbomis. Pasisekimas priklausys nuo to, kiek studentų norės šį kursą klausyti. Nėra svarbu, kiek užsiregistruos, bet svarbu, kad vienas ar antras turėtų norą. Vėliau, 50 valandų kreditų bus galima įsigyti "undergraduate" laipsnį.

Visa lietuvių kalbos programa kainuos apie 520 dol. ir nebus kitų išlaidų. Tad kiekvienas galės tik užsiregistruoti ir studijuoti. Studentų skaičius nėra labai svarbus. Dar vienas ypatingas faktas, kad įsteigus lietuvių kalbos kursą, bus bet kada mokinama ir bus galima naudotis priemonėmis, nežiūrint, kad niekas nebus interesuotas studijuoti lietuvių kalbą kelerius metus. Tie studentai, kurie jau gerai moka lietuvių kalbą, gali naudotis kursų 18 valandų kreditu kalbų

KOVO 5 D. Grandinėlės koncertas.

KOVO 11 D. Kaziuko mugė Naujosios parapijos salėje.

KOVO 18-19 D. Lietuvių tautos genocido paroda Nauj. parapijos saėje, Rengia ALT Clevelando skyrius

BALANDŽIO 8 D. Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos tradicinis pavasario balius.

BALANDŽIO 29 D. Clevelando Ateitininkų metinė šventė.

GEGUŽĖS 22 D. Antras Pensilvinų Vakarų ruošiamas Ateitininkų jaunimo.

KOVO 5 D. Grandinėlės koncertas.

KOVO 11 D. Kaziuko mugė Naujosios parapijos salėje.

KOVO 18-19 D. Lietuvių tautos genocido paroda Nauj. parapijos saėje, Rengia ALT Clevelando skyrius

BALANDŽIO 8 D. Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos tradicinis pavasario balius.

BALANDŽIO 29 D. Clevelando Ateitininkų metinė šventė.

GEGUŽĖS 22 D. Antras Pensilvinų Vakarų ruošiamas Ateitininkų jaunimo.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

mokslą baigti College of Arts and Sciences. Jei- gu naudosis šia proga, studentai galės naudotis šiuo 18 valandų kursu ir gal išigyti antrą "major".

Ši programa yra labai svarbus žingsnis lietuvių kultūros išlaikymui. Bet reikia dabar surinkti 520 dol. Kaip jau buvo minėta, lietuvių kolonijai nebus daugiau išlaidų, kaip šios. Aukos būtų mieliai priimamos. Dėl informacijų ar aukų siuntimo prašome kreiptis: Baltic Room, Kent State University Library, Kent, Ohio 44240.

PUTNAM

PRADŽIA NAUJŲ LIETUVIŲ KOLONIJOS PUTNAME

Neseniai Lito bendrovė nupirko iš Putnamo seselių arti 90 akrų žemės. Vieta labai graži ir apie 3000 pėdų prie ežero. Apylinkės administracija reikalauja, kad sklypų plotas būtų nemažesnis kaip vienas akras. Palyginant su vidutiniu miesto sklypu, būtų 10 kartų didesnis. Norima kad ne būtų suspaustai statomi namai ir nesugadintas gražus gamtos vaizdas.

Vietovė yra nuo lietuvių tirstai apgyventų miestų gana arti. Pav. nuo Bostono apie 50 mylių, Worcesterio 25, Providence 35, Hartfordo 45, New Yorko 160 ir Putnamo seselių vos 7 mylios. Be to, Connecti-

WINDERS AC-DC Motors Transformers

Large Industrial, utility apparatus rebuilding.

Profit sharing, health and life insurance, Blue Cross, Blue Shield paid.

NATIONAL ELECTRIC COIL

Division of McGraw Edison Co.

380 FAIR AVE.

FERNDAL (DETROIT), MICH.

An Equal Opportunity Employer (92-3)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
New 180 bed extended care facility in the Flint area to be opened soon

DIRECTOR OF NURSING

Salary commensurate with experience and ability.

REGISTERED NURSES

all shifts.

Good salary plus shift differential

REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Salary commensurate with experience and ability.

Excellent fringe benefits & working conditions.

Apply call or write to Administrator

MULTICO

11941 Belsey Rd.

Grand Blanc, Mich. 48439

313-684-1970 (95-4)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN MACHINISTS DIEMAKERS

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance.

None other need apply. And be able to work the night shift.

Apply 7:30 to 4:30 Mon. thru Fri.

THE OLOFSSON CORPORATION

2727 LYONS AVE.

LANSING, MICHIGAN 48910

An Equal Opportunity Employer (95-4)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED MONOSSET OPERATORS

For leading diamond tool manufacturer. Must have diamond lapping experience. Successful candidate must have several years experience.

Excellent working conditions.

ABRASIVE DIAMOND TOOL

30231 Stephenson Hwy.

Madison Heights, Mich.

(87-96)

cut Valstijos universitetas yra apie 15 mylių atstume.

Žemės galima pirkti ir didesniais -- iki 8 akrų plotais. Ten nebus pravedami keliai, nes nuo esamo kelio prieina žemė iki vandens. Jos kaina yra žemiau 2000 dol. už akrą. Ji kaina vieno akro sklypų, kur vedami keliai, prasideda nuo 2600 dol. Norintieji gauti daugiau informacijų prašomi kreiptis šiuo adresu: A. Škėrys 48-41 88 St. Woodhaven, N.Y. 11421.

(š)

RUDZIAI PATYRĘ LIETUVŲ LIEČIANČIAS SVARBIAS ŽINIAS

Marija ir Antanas Rudžiai, ilgesnį laiką keliavę po Aziją ir Europą, grįžę į Chicago per Lietuvį Radijo Forumą gruodžio 4 dieną paskelbė kelias lietuviams svarbias žinias.

A. Rudis įspėjo lietuvių visuomenę ir veiksmus apie reikalą budėti ir belstis į Baltųjų Rūmų duris, nes yra pavojus, vykstant JAV prezidentui į Maskvą, kad rusai gali reikalauti ir griežtai statyti klausimą oficialiai pripažinti Baltijos kraštų inkorporaciją į vadinamą Sovietų Sąjungą.

Toliau padarė išsamų pranešimą Brazinskių bylos reikalu. Rudžiai išbuvo Turkijoje virš 2 savaitių. Jie pasimatė su Turkijos užsienio reikalų ministru ir ilgiau pasikalbėjo Brazinskių klausimu. Ministeris pagyrė lietuvių už rūpestį, už gausias telegramas ir laiškus, bet drauge pabrėžė, kad buvo atskirų asmenų ir organizacijų nekorektiškų telegramų, grasinančių toną ir t.t., kas gali tik pakenkti suimtiems. Brazinskai dabar laikomi kalėjime ir laukia teismo.

Brazinskai iki šiol gavo iš laisvojo pasaulio 2,000 laišku. Iš jų virš 100 buvo su pinigais. Laiškai ir pinigai jiems perduodami tvarkingai.

Antras įdomus pranešimas iš jų buvimo Turkijoje, tai susitikimas su aukštu sovietų pareigūnu. Anot A. Rudžio, jam iškėlus Brazinskių, Kudirkos ir Simo-kaičio bylos reikalus, rusas atsakė — Brazinskus dedamos pastangos atgauti į Sovietų Sąjungą, Kudirka nuteistas 10 metų, gi Simo-kaičis jau sušaudytas. Jei kas bandys kitaip įtikinėti — netikėkite.

Vokietijoje Rudžiai patyrė naują smūgį išeivių veiklai. Po kanclerio Willy Brand pasimatymo su Brežnevu, išleistas potvarkis, kad visų emigracinių, egzilinių organizacijų veiklai neleidžiama verstis politiniais klausimais, tuo būdu yra sustabdoma ir Vliko atstovybės veikla, įvairūs Eltos biuleteniai ir t.t.

• Floridoje rasite jaukią lietuvišką nuotaką Jazbučių vasarvietę, 8910 Collins Ave., Miami Beach, Florida. Visi butukai turi oro šaldymą (air conditioning), pilnai įrengtas virtuves su šaldytuvais. Erdvi nuosava automobiliams statyti vieta. Puikus plažas čia pat tik perėjus skersai gatvės. Veikia ištisus metus.

Dėl rezervacijų skambinkite (305) 865-9258 ar 865-2678.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirva su šventėmis sveikino: SLA prezidentas P. Dargis ir ponla, rašytojas Vytautas Alantas ir ponla, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. Vaclovas Sidzikauskas ir ponla, Venzuelos LB pirm. inž. V. Venckus, Los Angeles šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. A. Kučingis, Balzeko kultūrinio muziejaus štabas, J. Dargis iš Los Angeles, V. Juodvalkis, buv. Vilties valdybos išdininkas, iš Los Angeles, Aug. Kuolas ir ponla, iš Toronto, Antanas ir Ona Juodvalčiai iš E. Chicago, A. Ramonas iš N. Y., Margučio radijo programos vedėjas P. Petrutis, Dr. Tomas Žiuraitis, O. P. iš Washingtono, Tautybių Centras Clevelande, L. ir A. Knopfmilleriai Chicagoje, dr. Edvardas ir Marija Jansonai, iš Hot Springs, kur šiuo metu atostogauja.

Visiems sveikinusiems dėkojame.

• Euphrosine Mikužiūtė, žymi SLA veikėja, sveikindama Dirvą su šventėmis, spaudai paremti pridėjo auką 15 dol.

Už linkėjimus ir auką nuoširdžiai dėkojame.

• V. Balickas, Lietuvos pasiuntinys Londone chargé d'affaires, švenčių proga sveikina Dirvos štabą ir linki viso geriausio.

• Juozas Stempuzis, Tėvynės Garsų radijo programos direktorius, visam Dirvos štabui linkėdamas gražiausių Kalėdų švenčių ir laimingų 1972 metų, pridėjo dovanėlę — 10 dol.

Už linkėjimus ir auką nuoširdžiai dėkojame.

• Julius Kazėnas, sveikindamas Dirvą su šventėmis, pridėjo auką 5 dol.

Už sveikinimą ir auką dėkojame.

• Simas Kašielionis, Dirvos novelių konkursų mecenatas, sveikindamas visą Dirvos štabą su šventėmis, linki geriausios sėkmės 1972 metų užsimojimuose.

Jau dešimt metų skirdamas Dirvos novelės konkursams premijas, jis rašo, kad ir ateinančių metų premija

būtų skelbama 500 dolerių sumoje.

Dėkojame už linkėjimus ir skiriamas premijas novelės konkursui.

• Dr. Vaclovas ir Birutė Paprockai, gyv. Richmond Hill, N. Y., sveikina savo draugus šv. Kalėdų ir N. Metų proga ir vietoj siuntinėjimo sveikinimo kortelių, paaukėjo 25 dol. Dirvai paremti.

Už auką Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Antanas Kalvaitis, Chicagoje, apmokėdamas prenumeratą, pridėjo auką Dirvai 7 dol. ir linki visam Dirvos štabui laimingų naujų 1972 metų.

Dėkojame už auką ir linkėjimus.

• Lietuvių respublikonų Illinois lyga, pirm. K. Okasas ir sekr. A. Milunas, su šventiniais linkėjimais Dirvai atsiuntė auką 10 dol.

Už linkėjimus ir auką dėkojame.

• JAV LB Tarybos pirm. V. Kamantas ir sekr. V. Kleiza, švenčių proga Dirvai atsiuntė sveikinimą JAV LB Tarybos ir Centro Valdybos vardu, dėkojant už lietuvių išeivijos reikalų, džiaugsmų ir rūpesčių kėlimą Dirvoje ir linki jos bendradarbiams ir skaitytojams geros švenčių nuotikos ir geresnių Naujųjų 1972 metų.

• II PLJK finansų komisija New Yorke dėkoja Dirvai už iki šiol rodomą palankumą ir suprasdama spaudos padėtį, iš savo lėšų, siunčia simbolinę auką 20 dol., linkėdama gražių Kalėdų ir kūrybingų Naujųjų metų.

Už auką ir linkėjimus komisijai nuoširdžiai dėkojame.

• Antanas Mažeika su šeima iš Los Angeles, sveikindami Dirvą pridėjo auką 5 dol. Ačiū.

• Rašyt. Pranai Naujo-kaičiui Lietuvių Fondas paskyrė stipendiją po 100 dol. mėnesiui, bet ne ilgiau kaip trims metams, lietuvių literatūros istorijos rašymui.

žengiant į Naujus Metus, Lietuvių Tautinių Namų narius, talkininkus, mūsų prietelius, klientus ir visus lietuvius, sveikina

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI
CHICAGOJE
6422 So. Kedzie Ave., tel. 778-9878

KALEDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
proga sveikina savo draugus ir rėmėjus.

BEVERLY SHORES LIETUVIŲ
KLUBAS

Sveikina visus lietuvius
KALEDŲ ir NAUJŲ METŲ
proga

Alice ir Edmundas Maziai
Stanton, California

PERTVARKYTA TAUTINIO SAJŪDŽIO ATSTOVAVIMAS VLIKE

Tomui Sperauskui persikėlus gyventi toliau nuo New Yorko ir negalint dalyvauti Vliko tarybos posėdžiuose, jo vieton paskirtas Dr. Bronius Nemickas, ligi šiol buvęs Vliko vicepirmininkas, ir antrininku — Jonas Stankūnas.

• Lilija Šukytė, Metropolitan operos solistė šiuo metu pastoviai įsikūrusi Muenchene, valstybinėje operoje, Vokietijoje, gastoliuoja ir po kitus Europos kraštus. Dabar grįžo į New Yorką ir Metropolitan operoje sausio 12 ir 15 dienomis dainuos pajacų operoje — Nedos vaidmenį.

• Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, buvusi Lietuvos operos solistė, nenuilstama lietuvių moterų veikėja, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė, steigėja, GFWC organizacijos narė, nuo pat atvykimo į JAV gyvenusi New Yorke, ši mėnesį išsikėlė nuolatiniame apsigyvenimui į Santa Barbara, Kalifornijoje.

• Inž. Antanas Novickis, po sunkios operacijos jau keli mėnesiai sunkiai serga. Šiuo metu vėl išvežtas į ligoninę.

CHICAGO

• Dr. Jonas ir Stefaniya Juodikiai likvidavo nuosavybę Chicagoje, Marquette Parke ir išsikėlė gyventi į užmiestį. Jų naujas adresas: 235 Marengo, Unit 3A-N, Forest Park, Illinois 60130.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ PASTOGĖJ

Lietuvių Tautinių Namų nuomosios patalpos, 7108 S. Rockwell Ave., kuriose buvo įkurdinta laikinoji būstinė, nuo š. m. gruodžio 1 d. likviduota. Būstinės turtas perkeltas į nuosavus namus. Visais LTN reikalais, įskaitant ir patalpų naudojimą, suinteresuotieji prašomi kreiptis LTN pastogės adresu: 6422 S. Kedzie Ave., Chicago, Illinois 60629 (telef. 778-9878, o šiam neatsakant, kreiptis į LTN vald. narį Bronių Kasakaitį, telef. 778-7707).

Gruodžio 28 d. LTN pastogės patalpose įvyko di-

DETROIT KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Šventės minėjimas pradėtas lapkričio 14 d. Šv. Antano bažnyčioje mišiomis, kurias atlaikė svečias iš Romos saulezietis tėvas kun. P. Urbaitis. Pamokslą pasakė klebonas kun. K. Simaitis. Mišių metu bažnyčioje organizacijos dalyvavo suvėliavomis. Jūrų šauliai, daugumoje, dalyvavo uniformuoti. Mišių metu Pranui Zarankai vadovaujant buvo giedamos giesmės ir po mišių sugiedotas Lietuvos Himnas.

Po mišių 12:30 Lietuvių Namuose įvyko minėjimas, kurį atidarė L.K. Savanorių Detroito skyriaus pirmininkas Jurgis Mirkus ir po savo tarto žodžio pakvietė Joną Šepetį skaityti paskaitos. Jonas Šepetys skaitė paskaitą: "Du karai dėl kurių mes, gal būt privalėjome kariauti, bet nekariavome".

Prelegentas savo paskaitoje išvedė, kad mūsų padėtis nebūtų geresnė, jei mes ir būtume kariavę. O gal net ir blogesnė. Gal ir Lietuva būtų išnykusi, kaip Rytprūsiai.

Apie Simą Kudirką kalbėjo LST Detroito skyriaus pirmininkas Robertas Selenis. Jis labai gražiai ir vykusiai apibūdino savo ir visos Amerikos jaunimo vardą koku užsidegimu ir energija, po S. Kudirkos išdavimo, jie ėmėsi dirbti dėl jo ir Lietuvos.

-- Tuo laiku mes buvome studentų suvažiavime Clevelande ir ten mes būdami sužinojome apie Simo Kudirkos išdavimą komunistams. Mes buvome pirmieji, kurie protesto ženklais išėjome į gatves su pl-

rektorių tarybos posėdis, kuriame buvo peržvelgta 1971 metų veikla, paskirta metiniam narių susirinkimui laikas bei darbotvarkė, o taip pat aptarti visi organizaciniai, administraciniai klausimai.

Štasio Butkaus Detroito Šaulių Kultūrinė Sekcija sausio 9 d. 12:30 v. Lietuvių Namuose pristatys visuomenei poetės Marijos Sims knygą: Ant Kryžkelių Senų ir rašytojo - dramaturgo Anatolijaus Kairio knygą: Ištikimoji Žolė. Nuotraukoje sveikinusieji Mariją Sims knygai Ant Kryžkelių Senų pasirodžius, iš kairės: Jonas Švoba, poetė Marija Sims, Stefa Kaunellienė ir Vincas Tamošiūnas. Stovi: Kazys Srauskas ir Vladas Mingėla. K. Sraugausko nuotrauka

katais ir juodu karstu. Po to žygio lietuviškasis jaunimas pasijuto daugiau veiklesnis ir lietuviškesnis, negu kad anksčiau buvo. Simo Kudirkos pasakyti teisme žodžiai, kad jis nori laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos mus dar labiau sustiprino ir užgrūdino dirbti Lietuvos Nepriklausomybei atgauti. Jei Lietuvos jaunimas vis dar laukia išlaisvintos Lietuvos, tai mes išlaiviniamą Lietuvos padarykime pačiu svarbiausiu ir visi junkimės prie šio darbo, pasakė Robertas Selenis.

Laima Tautkevičiūtė padėklamavo Simui Kudirkai specialų eilėraštį:

-- Ar girdi kaip laivo bordas dreba?... ir prie simbolinio partizano kapo padėklamavo Aisčio "Maldą". Taip vykusiai ir gražiai ji atliko šią maldą, kad ne vienas ašarą nuo akių šluostė.

Meninę programą atliko iš Windsor Valės Tautkevičienės vadovaujamas mergaičių kvartetas "Aušra", kurį sudaro: Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė, Rūta Čerskutė ir Dana Kozulytė.

Priimta šios dienos rezoliuciją perskaitė Virginija Giedriūnaitė. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti mirę ir žuvę dėl Lietuvos laisvės.

Programai pasibaigus visi jos atlikėjai buvo iškviesti į sceną ir papuošti gėlytėmis. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Po to buvo persikelta į kitą salę ir čia vyko bendri pietūs, kuriuos labai skoningai ir gražiai paruošė birutininės ir šaulės. Paminėjime ir pietuose dalyvavo nemaža žmonių. Buvęs ministeris pirmininkas gen. Jonas Černius, gyvendamas Flinte už 70 mylių, su savo žmona irgi šioje šventėje dalyvavo.

A. Grinius

• Geddy Rugienis, 39 Parkwood Dr., Tillsunburg, Ont., atvykęs į Vliko seimą, per Dirvos bendradarbių A. Grinių užsisakė Dirvą 1 metams.

• "Aušros" lituanistinės mokyklos surengtoje Kalėdų eglutėje gruodžio 12 d. Lietuvių Namuose buvo suvaidintas vaizdelis "Partizanų Kūčios".

Vaizdelį parašė ir režisavo mokytoja Stefa Kaunellienė. Apšvietimas, grimas

ir garsiniai efektai Edvardo Vasiliausko. Į vaidinimą buvo įtraukti šie mokiniai: Juozas Račiukaitis, Petras Vasiliauskas, Edvardas Vasiliauskas, Donatas Bitleiris, Edvardas Alkevičius, Vincs Žebraitis, Laura Alkevičiūtė, Kastytis Zubrizkas, Edmondas Bosas, Jau nutis Zubrizkas, Jūlytė Žebraitytė, Vytautas Norkūnas Rūta Misiūnaitė, Regina Juškaitė ir Giedrė Sirutytė. Po vaidinimo atvyko Kalėdų senelis ir dalino dovanas, o kitoje salėje mokinių maitės visus aprūpino kava ir skaniais kepsniais.

• Naujų Metų sutikimą L.B. Detroito apylinkės valdyba ruošia Mercy kolegijos patalpose. Vietos užsakomos pas Narimantą Udrį tel. 352-8507; Dariaus ir Girėno klubas ir Lietuvių Namų Draugija — savuose namuose. Vietos užsakomos pas dr. Vytautą Milerį, Joną Atkočaitį arba Dariaus ir Girėno svetainėje. Gros V. Petrausko orkestras "Atžalynas". (ag)

PRISTATYS LIETUVIŠKAS KNYGAS

Detroito St. Butkaus šaulių kuopos Spaudos ir kultūros sekcija sausio 9 d. rengia dviejų knygų: Marijos Sims "Ant kryžkelių senų" ir Anatolijaus Kairio "Ištikimoji žolė" pristatymą.

Si kultūrinė puota įvyks Lietuvių Namuose Pradžia 12:30 v. M. Sims poezijos knygą pristatys rašytojas Vyt. Alantas, antrąją knygą A. Kairio romaną "Ištikimoji žolė" Lilė Gražulienė.

Sol. Danutė Petronienė solo padainuos M. Sims Čarnekytės poezijos kūrinių, kurie virto dainomis; vienai muziką sukūrė St. Slizys, o antrajai B. Budriūnas. D. Petronienei akompanuos pianinu muz. St. Slizys.

Iš pristatomų abiejų knygų deklamuos ir prozinės kūrybos ištraukas skaitys: Giedrė Sirutytė, Regina Juškaitė, Vyt. Ogilvis, Kazys Gricius ir kiti aktoriai.

Atlikus minėtų knygų pristatymo apžvalginę dalį, tars savo žodį autoriai ir po to svečiai bus pavaišinti kava.

St. Butkaus kp. Spaudos - kultūros sekcijos valdyba maloniai kviečia paremti šį užmojį ir savo gausiu atsilankymu pagerbti pristatomus kūrėjus. Salėje bus parduodamos abi knygos. Nori galės gauti autorių parašus.

A. A.

SOPHIAI AMBRAZEVIČIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI, dukrai čiurlionietei VITAI ANDRASIŪNIENEI ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo

Čiurlionio Ansamblis

JURGIUI SIRUSUI,

jo motinai Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

ALT S-gos Richmond Hill skyrius

Nuoširdžiam patriotui

ANTANUI VILĖNIŠKIUI

mirus, jo žmoną ONUTĘ ir gimines giliai užjaučia ir kartu liūdi

Jadvyga ir Pranas Baltuoniai